

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха
Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

УКРАЇНСЬКІ ОСВІТНІ ОНЛАЙНОВІ МЕДІА

Студентки IV курсу 4ЖА групи
Освітньої програми *Журналістика*
Галузі знань *06 Журналістика*
Спеціальності *061 Журналістика*
Ступеня вищої освіти *бакалавра*
Побережець Юлії Сергіївни

Науковий керівник: **Завальнюк І.Я.**,
професор, доктор філологічних наук

Розширена шкала

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Голова Екзаменаційної комісії: _____
(підпис)

(ініціали, прізвище)

Члени Екзаменаційної комісії: _____
(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

АНОТАЦІЯ

Побережець Ю.С. Українські освітні онлайнові медіа: Спеціальність 061 Журналістика; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Вінниця, 2025. 67 с.

У кваліфікаційній роботі аналізуються українські освітні онлайнові медіа. Детально розглядаються медіа-освітні технології та ресурси в сучасній науці. З'ясовуються особливості використання засобів масмедіа в освіті. Встановлюється освітній потенціал платформи «Всеосвіта», її навчальні ресурси, методичні розробки для вчителів, можливості обміну педагогічним досвідом, проходження курсів підвищення кваліфікації тощо. Досліджується специфіка онлайнового ЗМІ «Освіторія Медіа», розглядаються новинні матеріали цього сайту. Аналізується структура та контент інтернет-медіа «Освіта.ua», звертається увага на актуальну інформацію у сферах дошкільної, шкільної, фахової передвищої, вищої освіти, а також можливостей навчання за кордоном.

Ключові слова: медіаобраз, медіаперсона, герой, медіареальність, Сергій Жадан, публіцистика, есеїстика.

ANNOTATION

Poberezhets Yu. S. Ukrainian educational online media: Specialty 061 Journalism; Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, 2025. 67 p.

The qualification work analyzes Ukrainian educational online media. Media and educational technologies and resources in modern science are considered in detail. The peculiarities of the use of media in education are clarified. The educational potential of the platform «Vseosvita», its educational resources, methodological developments for teachers, opportunities for the exchange of pedagogical experience, advanced training courses, etc. are determined. The specifics of the online media outlet «Osvitoria Media» are studied, and the news materials of this site are analyzed. The structure and content of the online media

«Osvita.ua» are analyzed, attention is paid to the latest information in the areas of preschool, school, professional pre-university, higher education, as well as opportunities for studying abroad.

Keywords: media image, media person, hero, media reality, Serhiy Zhadan, journalism, essay.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти медіа-освітніх ресурсів.....	8
1.1. Медіа-освітні технології та ресурси в сучасній науці.....	8
1.2. Особливості використання засобів масмедіа в освіті.....	17
РОЗДІЛ 2. Структура та контент українських освітніх інтернет-ЗМІ.....	2
	6
2.1. Освітній потенціал платформи «Всеосвіта».....	2
2.2. Новинний характер онлайнового ЗМІ «Освіторія Медіа».....	6
	3
	5
2.3. Специфіка інтернет-медіа «Освіта.ua».....	4
	2
ВИСНОВКИ.....	5
	3
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	5
	6
ДОДАТКИ.....	6
	2

ВСТУП

Актуальність дослідження. У сучасному глобальному медіапросторі роль фундаментальної інформації зростає кожного дня, оскільки впливає на процес соціалізації особистості та формується на перетині розвитку освітніх систем і зростаючої кількості електронних медіа. Це спонукає нас розглядати медіа-освітній простір як основне середовище соціалізації в епоху онлайн-медіа. У такому просторі освітня діяльність може стати засобом самореалізації, а результати творчої діяльності сприймаються суспільством як підтвердження індивідуальності. Однією з головних переваг медіа-освітнього простору є можливість особистості максимально активно визначати траєкторію свого розвитку. Подолання ризиків соціалізації та перебування в медіа-освітньому просторі залежить від цінностей та саморозвитку, які формуються в рамках постмодерністської освіти.

Аналіз український освітніх медіа в інформаційному просторі є актуальним, оскільки дасть змогу встановити, як освітні медіа адаптуються до нових реалій, реагують на потреби аудиторії та впливають на освітню політику в контексті швидких змін у технологіях, політиці та суспільних умовах. Такий аналіз дозволяє не лише оцінити поточний стан освітніх медіа, а й виявити можливості для їх розвитку та вдосконалення, забезпечення відповідності сучасним вимогам та викликам освітнього середовища.

Мета дослідження – проаналізувати українські освітні онлайн-медіа, з'ясувати їх структуру та контент.

Завдання нашої роботи:

- розглянути медіа-освітні технології та ресурси в сучасній науці;
- з'ясувати особливості використання засобів масмедіа в освіті;
- встановити освітній потенціал платформи «Всеосвіта»;
- дослідити специфіку онлайн-ЗМІ «Освіторія Медіа»;
- проаналізувати структуру та контент інтернет-медіа «Освіта.ua».

Об'єкт дослідження – українські онлайнові медіа «Всеосвіта», «Освіторія Медіа», «Освіта.ua».

Предмет дослідження – структура та контент українських освітніх інтернет-медіа.

Методи дослідження. Для проведення дослідження ми використовували такі методи: метод системного аналізу дав можливість вивчити теоретичні аспекти медіа-освітніх технологій та ресурсів; метод узагальнення сприяв з'ясуванню специфіки використання засобів масмедіа в освіті; описовий метод допоміг охарактеризувати структуру та контент український освітніх онлайнових медіа «Всеосвіта», «Освіторія Медіа» та «Освіта.ua».

Джерела дослідження. Різні аспекти використання медіа в освіті вивчали К. Балабанова, Ж. Горіна, О. Дем'яненко, В. Дряпіка, Т. Збрицька, І. Малицька, А. Мироненко, П. Піндера, В. Піщанська, О. Подліняєва, Т. Поясок, Н. Родінова, Т. Сашук, І. Толмачева, А. Тарабанова та ін. Медіа-освітні ресурси та технології різною мірою досліджували Б. Братаніч, О. Вознесенська, С. Гаріна, І. Іванюк, І. Колеснікова, І. Комар, А. Кух, О. Кух, Л. Найдьонова, С. Нужна, Г. Онкович, О. Подолякіна, М. Слюсаревський, О. Харламова, К. Шелупахіна, М. Шишкіна, А. Шомко та ін. Українські онлайнові освітні медіа були об'єктом аналізу таких учених, як Н. Бардус, Л. Городенко, П. Катеринич, О. Савчук та ін.

Наукова новизна кваліфікаційної роботи полягає в аналізі структури і контенту українських освітніх онлайнових медіа «Всеосвіта», «Освіторія Медіа» та «Освіта.ua», виявленні їх переваг та недоліків, встановленні їх актуальності та корисності для педагогів, школярів, студентів та батьків.

Теоретичне та практичне значення одержаних результатів. Отримані результати нашого дослідження можуть бути важливими для підготовки курсових та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, написання наукових статей журналістикознавцями та освітянами, для

вивчення навчальних дисциплін «Журналістський фах», «Журналістська етика», «Нові медіа», «Інтернет-журналістика», «Проблематика ЗМІ», «Педагогіка і методика середньої освіти», «Психологія» та ін.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Результати нашого дослідження були представлені під час виступів на науково-практичних конференціях:

1. III Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених «Сучасний масмедійний простір: реалії та перспективи» (Тернопіль, 9 квітня 2025 р.).
2. Всеукраїнська студентська наукова онлайн-конференція «Актуальні проблеми журналістики» (Полтава, 30 квітня 2025 року).
3. II Всеукраїнська студентська науково-практична онлайн конференція «Інтернет-журналістика та новітні технології в сучасних медіа» (Вінниця, 1 травня 2025 р.).
4. I Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих вчених «Журналістика і медіа в умовах цифрових трансформацій» (Миколаїв, 13-14 травня 2025 р.).

Публікації. За темою кваліфікаційної роботи опубліковано наукові статті:

1. Побережець Ю. Освітні ресурси на платформі «Всеосвіта». *Журналістика й мистецтво слова: збірник наукових статей* / Гол. редактор Т.О. Цепкало; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Вип. 17. Вінниця: ТОВ «Меркюрі- Поділля», 2025. С. 125-130.
2. Побережець Ю. Питання вищої освіти в онлайн-медіа «Освіта.UA». *Інтернет-журналістика та новітні технології в сучасних медіа: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції* / за ред. В.О. Гандзюка. Вінниця : ВДПУ імені М. Коцюбинського, 2025. С. 136-140.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, що містять 5 підрозділів, висновків, списку використаної літератури (44 джерела) та додатків. Загальний обсяг роботи – 68 сторінок, основний текст викладений на 55 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МЕДІА-ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ

1.1. Медіа-освітні технології та ресурси в сучасній науці

У сучасному інформаційному суспільстві електронні мережі поступово стають основним засобом навчання, відходячи від довготривалої орієнтації на підручник, що була характерною для традиційної системи освіти. Використання інформаційних технологій та комп'ютерної техніки в освіті відкриває нові можливості для освітнього процесу, надаючи доступ до величезної кількості інформації та інтерактивних ресурсів, які можуть бути адаптовані до індивідуальних потреб учнів.

Сучасні медіа та освітні технології відкривають нові можливості для безперервного професійного розвитку та навчання, що є вкрай важливим у динамічному світі. Т. Поясок вважає, що «сучасні медіа – комплексний засіб опанування людиною оточуючого світу в його соціальних, психологічних, художніх, інтелектуальних аспектах, що викликає необхідність вивчення і врахування дидактичного потенціалу нових медіа» [30, с. 72]. У «Концепції впровадження медіа-освіти в Україні» підкреслюється, що «на взаємодію з різноманітними медіа (преса, радіо, кіно, телебачення) припадає вагома частка вільного часу громадян України, чим зумовлюється їх значний вплив на всі верстви населення, передусім дітей і молодь» [18].

Інформаційно-комунікаційні технології стають необхідними не лише в медіасфері, а й в освіті, де вони сприяють інноваціям та підвищують ефективність навчального процесу. Їх впровадження змінює традиційні методи викладання та навчання, пропонуючи нові можливості для розвитку та взаємодії. І. Іванюк стверджує: «Сучасний стан розвитку освіти та технологій передбачає створення таких організаційно-педагогічних умов для учнів та педагогів, які б відповідали передовим здобуткам теорії та практики в науці та освіті, розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ)» [14, с. 1].

Інформатизація освіти передбачає використання програмних, апаратних та мережевих технологій, які дозволяють перейти від традиційних методів навчання до більш гнучких, інтерактивних та орієнтованих на студента підходів. Т. Цепкало відзначає: «Цифрові технології дають змогу забезпечити інтерактивність та синхронний зв'язок між учасниками освітнього процесу, застосувати індивідуальний підхід до здобувачів, якісно унаочнити та підсилити навчальний матеріал» [38, с. 148]. Такі технології не лише спрощують доступ до освітніх ресурсів, але й роблять навчання більш персоналізованим та адаптивним. О. Подолякіна стверджує: «Взаємне проникнення освіти і медіа-сфери відкриває і ширші можливості зворотного впливу освіти з її потенціалом критичного мислення на сферу ЗМІ – але для набуття таким впливом відчутного обсягу і ефекту цей вплив має спочатку набутти прийняттого для медіа формату – систему можна змінювати лише зсередини» [29, с. 22].

К. Шелупахіна вважає, що «впровадження інтерактивних методик та медіа-освітніх елементів посідають значне місце, оскільки торкаються важливих проблем сприйняття та оцінки сучасної медіа-продукції, питань технізації та інформатизації художньої культури, виховного впливу сучасних медіа на молодь» [39, с. 100]. Т. Сащук відзначає все більшу популярність онлайн-медіа для професійної діяльності, включаючи освітній аспект. Науковиця вважає, що «у значної частини громадян з'явився вільний час та можливості корисно його використати для самоосвіти й самовдосконалення та опанувати ті знання й навички, про які раніше через брак часу можна було лише мріяти» [33, с.92].

Поняття у сфері медіа та освітніх технологій на основі ІКТ часто перетинаються, але можуть відрізнятися у назвах та тлумаченні, що спричиняє певну плутанину у їх використанні та розумінні. Освітні технології, засновані на досягненнях інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), значно розширили свої можливості, вийшовши за межі

традиційного класу, простору і часу. Це змінило традиційні підходи до освіти, відкривши нові горизонти для практик і методів викладання.

С. Гаріна відзначає, що «використання медіа лише в якості допоміжного засобу при навчанні іншим предметам є достатньо вузькою сферою їх застосування в освітніх технологіях, які, завдяки стрімкому розвитку ІКТ, вирізняються новими формами організації освітнього процесу, орієнтованими на електронну освіту, дистанційну освіту, відкриті освітні інформаційні ресурси, відкрити освіту, самоосвіту тощо» [7, с. 38].

При цьому медіаосвіта має інше спрямування. Г. Онкович дає таке визначення цьому поняттю: «Медіа-освіта (англ. *media education*) – напрямок у педагогіці, спрямований на вивчення масовокомунікативної та інформаційної природи ЗМІ (преси, телебачення, радіо, кіно, відео й т. ін.) і принципів їх використання для актуалізованого оволодіння основами знань» [24, с. 29]. Цей напрям освіти має на меті не лише навчити учнів ефективно використовувати медіа, а й розвивати критичне мислення та вміння аналізувати й оцінювати отриману інформацію. Одне з ключових завдань медіаосвіти – навчити молодь критично сприймати інформацію, вміти відрізнити факти від маніпуляцій, правду від фейків. Це важливо для розвитку інформаційної грамотності та захисту від інформаційних впливів. Медіаосвіта має на меті підготувати учнів до ефективної взаємодії у світі, де інформація є головним ресурсом. Це означає навчити їх використовувати медіа не лише для отримання інформації, а й для самовираження та спілкування. О. Харламова зауважує: «Серед основних європейських підходів до медіа-освіти були виділені такі: розвиток критичного мислення, семіотичний, протекціоністський, розвиток демократичного мислення, культурологічний. До основних вітчизняних підходів медіа-освіти відносять: естетичний, розвиток критичного мислення, соціокультурний, синтетичний, практичний» [37, с. 28]. Вивчення вербальних і невербальних форм комунікації через різні медіа-платформи є важливим для ефективної

взаємодії в сучасному світі. Учні вчать використовувати технічні інструменти для створення та поширення контенту.

Зростання впливу медіа на освітні технології відкриває нові можливості для оптимізації навчального процесу, роблячи його більш гнучким, інтерактивним і доступним для ширшого кола учнів. Використання медіа в освіті не тільки збагачує форми подачі матеріалу, а й значно підвищує дидактичний потенціал освітніх ресурсів, впливаючи на ключові аспекти навчального процесу. Кух О. та Кух А. відзначають: «Саме медіа-освітні технології, котрі об'єдналися в окрему частину педагогіки – медіа-дидактику, яка розробляє теорію медіа-освіти й навчання, науково обґрунтовує зміст медіа-освіти, вивчає закономірності, принципи, методи й організаційні форми навчання із залученням медіа-продуктів та опорою на мас-медіа, – утілюють принципи гуманізації освіти, сприяють підвищенню інтелектуального, культурного, духовного, морального рівня майбутнього фахівця» [19, с. 193].

Медіа-технології надають студентам і фахівцям доступ до найновіших досліджень, статей, кейсів та інших ресурсів, які допомагають їм бути в курсі останніх тенденцій у своїх галузях. Медіаосвітні платформи дозволяють студентам і фахівцям навчатися у зручний для них час і темпі, що особливо важливо для тих, хто поєднує роботу і навчання. Таким чином, інтеграція медіатехнологій в освітній процес не лише сприяє академічному розвитку студентів, а й стає невід'ємною частиною їхнього професійного розвитку та майбутнього успіху. Використання медіа в освіті допомагає формувати глибокі та міцні знання, готуючи нове покоління фахівців до ефективної роботи в інформаційному суспільстві.

Така ситуація створює медіа-орієнтоване навчальне середовище з новими можливостями для розвитку критичного мислення, самостійної роботи та спільного навчання. Однак це також означає і нові обмеження, зокрема необхідність забезпечення кібербезпеки, розробки адекватних методів оцінки ефективності онлайн-навчання та подолання цифрового

розриву між абсолютно різними соціальними групами. Б. Братаніч вважає питання освітнього медіапростору дискусійним, оскільки «однією з характеристик сприятливого для соціалізації особистості середовища є його немасовість, відсутність уніфікації» [4, с. 25]. Інтеграція новітніх технологій в освітній процес створює нову освітню реальність, яка вимагає від усіх учасників освітнього процесу готовності до безперервного навчання та адаптації до мінливого мислення.

О. Дем'яненко одним із факторів системного застосування медіаосвітніх технологій для студентів-філологів визначила використання медіаосвітніх завдань у процесі самостійної роботи: «пошукова робота в мережі Інтернет, робота з електронними словниками та ілюстративно-довідковими матеріалами на навчальній платформі Moodle, пошук та аналіз кіноінтерпретацій твору, відвідування віртуального музею, перегляд відеоматеріалів і телепередач історико-культурної та літературознавчої тематики тощо)» [11, с. 45].

Медіа допомагають стимулювати зацікавленість та залученість студентів завдяки візуальним ефектам, інтерактивності та мультимедійності. Це сприяє глибшому засвоєнню матеріалу та активнішій участі в навчальному процесі. За А. Шомко, «сучасні медіа освітні технології здатні всесторонньо та ґрунтовно формувати уміння та навички, яких неможливо набути проводячи традиційний урок» [42]. Медіаресурси часто вимагають від учнів аналізувати, порівнювати та оцінювати інформацію, що допомагає розвивати критичне мислення. Учні вчаться розпізнавати зміст, джерела та потенційну упередженість, використовуючи інформацію більш обдуманно.

Т. Збрицька та А. Табанова проводять аналіз використання соціальних мереж студентами та викладачами та наводять приклади можливих варіантів залучення таких популярних соціальних медіа, як Facebook, Twitter, Google Docs, YouTube у навчальний процес [13]. О. Туманов провів соціологічне дослідження щодо використання соціальних медіа в освіті та навчанні: «Результати проведеного опитування показують, що більшість опитуваних, а

саме 69 % вважають, що соціальні медіа можуть покращити їхній досвід навчання; 21 % зазначили, що це не додасть ніякої цінності або спричинить відволікання, тоді як 10% – не впевнені» [36, с. 79].

Ж. Горіна зазначає: «Інтеграційні процеси і тренди в освіті на часі всезагальної глобалізації відкривають перед українськими студентами безмежні можливості віртуалізації реальності й перспективи розв'язання багатьох проблем сьогодення, пов'язаних із умінням спілкуватися, домовлятися, переконувати чи генерувати нові ідеї» [9, с. 85]. Сучасні медіа-інструменти надають учням можливість не лише споживати інформацію, а й активно створювати власні інформаційні продукти – текстові матеріали, презентації, відео – та ділитися ними з іншими. Інтерактивні та захоплюючі медіа-формати можуть значно підвищити мотивацію учнів, роблячи процес навчання більш захоплюючим та динамічним.

К. Шелупахіна та Т. Шелупахіна відстоюють думку, що «актуальні питання розробки інтерактивних методик та впровадження медіа-освітніх елементів у процеси художньо-естетичної підготовки студентів творчих спеціальностей в університеті мають бути важливою складовою стратегічних напрямків розвитку художньої освіти молоді в Україні XXI століття» [40, с. 188]. Завдяки цим аспектам медіа стають не просто допоміжним інструментом, а ключовим компонентом сучасної освіти, що сприяє формуванню освічених, креативних і критично мислячих людей, здатних ефективно функціонувати в інформаційно насиченому суспільстві.

І. Малицька проаналізувала український та європейський досвід і прийшла до висновку, що «створення та використання віртуальних освітніх (навчальних) спільнот (середовищ) <...> спрямоване на:

– цільові групи призначення (вчителі, учні, адміністратори загальноосвітніх навчальних закладів, управлінці системи освіти, батьки);

– досягнення основної мети використання *віртуальних освітніх (навчальних) спільнот (середовищ)* (обмін інформацією, досвідом, обговорення тем, навчання);

– розкриття відповідної тематики як з мети навчання, так і з метою викладання» [21, с. 281].

М. Шишкіна зазначає, що *віртуальне навчальне середовище* (virtual learning environment) – поширений термін, і в це поняття або деякі синонімічні до нього може вкладатися різний зміст, розуміючи його «як програмне забезпечення або платформу, яка застосовується для надання освітніх послуг» [41, с. 83].

В. Дряпіка провів соціологічне дослідження і встановив, що здобувачі вищої освіти творчих спеціальностей «не здатні дати аргументовану естетичну оцінку екранній продукції, не готові до використання творів медіа-мистецтв, зокрема, екранних творів» [12, с. 129]. Недостатні знання та вміння аналізувати твори медіамистецтва можуть обмежити їхні професійні перспективи та здатність впливати на культурний розвиток суспільства. Відтак постає потреба надання студентам можливість застосовувати медіатехнології в реальних проєктах, котрі можуть включати створення відео, мультимедійних презентацій або інших форм візуального мистецтва, котрі вони зможуть використовувати у своїй майбутній кар'єрі.

Активізація освітньої функції медіа є важливим кроком у розвитку інформаційного суспільства, особливо в умовах зростання доступу до інформації через Інтернет та соціальні мережі. Інформація, отримана через медіа, може бути застосована в різних аспектах життя, від особистого розвитку до професійної діяльності. Медіа мають потенціал не лише інформувати, але й навчати, допомагаючи людям розвивати навички, необхідні для досягнення успіху в сучасному світі. За Г. Лещук, на сучасному етапі «медіа фактично являє собою систему неформальної освіти та просвітництва різних груп населення, суттєво впливає на засвоєння соціальних норм, формування ціннісних орієнтацій особистості» [20, с.76].

Студенти XXI століття активно інтегрують мобільні технології у своє навчання та повсякденне життя. Це створює величезні можливості для того, щоб освітній процес став більш доступним, інтерактивним та гнучким: Мобільні пристрої дозволяють студентам отримувати доступ до навчальних матеріалів і ресурсів у будь-який час і в будь-якому місці, що важливо для підтримки безперервного і незалежного навчання. Студенти можуть легко отримати доступ до електронних книг, наукових статей, відеолекцій та інтерактивних курсів безпосередньо зі свого смартфона або планшета. Використання QR-кодів для доступу до навчальних матеріалів є одним із прикладів ефективної інтеграції мобільних технологій. QR-коди можуть вести на онлайн-ресурси, відео, аудіо-лекції, інструкції, опитувальники та багато іншого, значно спрощуючи доступ до інформації. С. Нужна відзначає: «Сервіс *QR коди* забезпечує можливість згенерувати QR код, застосувавши різні види форматування: додати логотип, обрати колір, додати коротке посилання, рамку, коментар для користувача» [23, с. 43].

Однією із освітніх форм роботи є віртуальні екскурсії, котрі на сьогоднішній день є дуже розповсюдженими на різних онлайн-платформах. Мультимедійна віртуальна екскурсія, за Е. Александровою, «являє собою програмно-інформаційний продукт у вигляді гіпертексту, призначений для інтегрованого подання матеріалів екскурсії» [1, с. 22]. Гіпертекст дозволяє створювати текст, який містить посилання на інші тексти, медіафайли (відео, аудіо), зображення та зовнішні ресурси. Це сприяє глибшому розумінню матеріалу, оскільки користувачі можуть вибирати, як вони хочуть вивчати тему. Особливо ефективним є використання гіпертексту для створення віртуальних турів. Він дозволяє віртуально «відвідати» історичні місця, музеї, виставки тощо. Інтеграція текстових описів з мультимедійними елементами створює багатий і цікавий досвід. Одним із прикладів онлайн-платформи для проходження віртуальних екскурсій О. Подліняєва називає «Google Cultural Institute», що «має чітку структуру: можна переходити між основними проектами академії

(експозиції музеїв світу в Art Project, архівні матеріали в Archive Exhibitions і дива планети в World Wonders Project); бачити в меню тематичні проекти (наприклад, “Історичні особистості”, “Історія Голокосту”, “Падіння залізної завіси”) і “кастомізувати” свій пізнавальний процес за допомогою інструментів» [28, с. 102]. Таким чином, гіпертекст є потужним інструментом в освітньому процесі, який відкриває нові можливості для навчання та взаємодії з інформацією, роблячи освітній процес більш адаптивним та релевантним до потреб сучасного студента.

На кінотерапії як формі медіаосвіти наголошує О. Вознесенська [5], яка вважає, що кіномистецтво є засобом для глибокого самопізнання та осмислення особистого досвіду. За допомогою кінотерапії люди можуть досліджувати різні соціальні, культурні та індивідуальні перспективи. Побачивши світ очима інших, можна розширити свій кругозір і посилити емпатію. Обговорення фільмів, їхніх символів, послань і мотивів може спонукати до глибоких роздумів та аналізу, що важливо для розвитку критичного мислення та аналітичних навичок. Кінотерапію можна використовувати як освітній інструмент у школах та університетах для вивчення різноманітних тем, від історії до літературознавства, створюючи таким чином усвідомлену, рефлексивну аудиторію.

П. Піндера звертає увагу на важливості освіти через медіаресурси для людей з інвалідністю [26, с. 265]. Це відкриває значні можливості для людей з обмеженими можливостями, забезпечуючи доступність і гнучкість, котрі часто не можуть запропонувати традиційні форми навчання. Цифрові технології дозволяють людям з інвалідністю здобувати освіту на власних умовах, які можуть включати налаштування інтерфейсів, використання адаптивних технологій та доступ до матеріалів, які можна переглядати у зручний для них час. Освіта, яка не має прямої меркантильної мети, дозволяє активніше взаємодіяти зі світом, розширювати свої знання і культурний кругозір. Природничо-наукові програми можуть використовувати візуалізації та інші мультимедійні інструменти для

пояснення складних понять, роблячи науку більш доступною і зрозумілою для людей, які можуть мати труднощі з традиційними методами навчання.

ЗМІ можуть відігравати позитивну роль у зміцненні соціальної згуртованості, зокрема, просуваючи ідеї толерантності, взаєморозуміння та співпраці між різними соціальними групами. Про це наголошує Н. Родінова, яка також зауважує, що «зіштовхуючись з тісним переплетінням й взаємозалежністю між повсякденням та використанням медіа, завдання у сфері освіти, що ставлять за основну мету підвищення рівня обізнаності суспільства, виходять на перший план» [31, с. 283]. Під час кризових ситуацій, таких як пандемії, стихійні лиха, соціальні конфлікти або російсько-українська війна, ЗМІ стають основним джерелом актуальної інформації. Освітні програми, котрі навчають, як знаходити достовірну інформацію та використовувати медіа для отримання допомоги і підтримки, можуть відігравати життєво важливу роль.

Отже, впровадження інформаційних технологій в освіту в Україні дійсно є важливою частиною стратегії розвитку вищої освіти, орієнтованої на міжнародні стандарти. Це передбачає не лише адаптацію до світових освітніх тенденцій, а й інтеграцію новітніх технологічних інструментів, які відіграють важливу роль у модернізації навчального процесу.

1.2. Особливості використання засобів масмедіа в освіті

У педагогічній науці та практиці часто можна спостерігати недооцінку сучасних медіа в освітніх системах, що може бути зумовлене кількома факторами. По-перше, це складність і недостатня розробленість багатьох понять, пов'язаних з використанням медіа в освітньому процесі. Наявність складних технологій, що динамічно змінюються, вимагає глибокого осмислення та адаптації існуючих педагогічних підходів, які часто відстають від стрімкого розвитку медіа-інструментів. По-друге, важливим фактором є також низька компетентність викладачів у сфері сучасних медіа. Багато

вчителів можуть не мати достатньої підготовки або досвіду роботи з новими зовнішніми медіаресурсами, що обмежує їхню здатність ефективно інтегрувати ці інструменти в навчальний процес. Третій фактор – недостатнє технічне оснащення навчальних закладів. Відсутність необхідного обладнання або застарілі технології в школах та університетах заважають їм повною мірою використовувати потенціал медіа, які могли б суттєво підвищити якість освіти.

Враховуючи ці обмеження, освітнім закладам та професійним спільнотам важливо зосередитися на розробці програм професійного розвитку для вчителів, оновленні технічної інфраструктури та розробці адекватних педагогічних моделей, що відповідають потребам сучасного медіаосвітнього середовища. такі кроки дозволять більш ефективно використовувати дидактичний та виховний потенціал сучасних медіа.

Пошук нових форм і засобів освіти сьогодні нерозривно пов'язаний з інтеграцією знань і технологій, які активно використовуються в інших сферах діяльності, зокрема в медіаіндустрії. Медіапродукт, створений засобами масової інформації, – це інформація, адаптована для сприйняття певною аудиторією. Це означає, що медіа виробляють контент, який відповідає певним вимогам та очікуванням споживачів, задовольняючи їхню потребу в інформації.

Сучасні медіадидактичні технології поєднують використання традиційних і нових медіа, що значно розширює можливості вчителів у сфері освіти та виховання. Ці технології допомагають створювати гнучкі, інтерактивні та цікаві навчальні матеріали, які можуть адаптуватися до різних навчальних потреб і стилів учнів. За А. Мироненко, «безпосереднє використання сучасної медіапродукції також може суттєво збагатити навчальний процес, насамперед за рахунок аудіовізуального представлення інформації, а також завдяки “упакуванню” в медіапродукти культурних символів, що сприяє активізації рефлексії учнів до необхідного для учбової (наукової) дискусії рівня» [22, с. 257].

Використання медіа в освіті дозволяє створити гнучке, адаптивне та інтегроване медіасередовище, яке може враховувати індивідуальні особливості та потреби кожного учня, підвищуючи ефективність освітнього процесу та готуючи учнів до викликів сучасного інформаційного суспільства. І. Колеснікова зазначає: «Сучасні інформаційні та комунікаційні технології дозволяють індивідуалізувати й активувати освітній процес. Медіа вносять принципові зміни в зміст і методи навчання, дозволяють використовувати особливий тип завдань, спрямованих на рефлексію учнями своєї діяльності, на її саморегуляцію» [16, с. 21].

В. Піщанська наголошує на важливості практичного освоєння медійного досвіду, куди відносить: «оволодіння навичками аналізу типів та засобів комунікації; навичками критичного мислення та рефлексивного сприйняття медіатекстів; методами аналізу медіатекстів; прийомами психологічного захисту проти непотрібної інформації та навичками безпечної поведінки у медійному просторі; навичками організації особистісного медійного простору, розвитком мотивації щодо формування індивідуальної медіакультури тощо, досягається мета курсів медіаосвітнього спрямування» [27, с. 260].

Використання медіатехнологій в освіті може значно розширити можливості для вдосконалення навчального процесу. Прикладами такої інтеграції є використання відео, мультимедіа, віртуальної та доповненої реальностей, що дозволяє зробити окремі навчальні матеріали більш цікавими та інтерактивними. Це не лише підвищує доступність та ефективність навчання, але й робить освітній процес більш гнучким та чутливим до індивідуальних потреб студентів.

Т. Поясок вважає, що «медіа, інтегровані в традиційні предмети навчального циклу, стають одним із засобів підвищення ефективності навчання, якщо задовольняють наступні вимоги:

- сприяють підвищенню пізнавального інтересу;
- відповідають практичним потребам викладача і студента;

- універсальні у використанні;
- застосовуються з опорою на базову навчальну програму» [30, с. 70].

С. Гаріна обґрунтовує актуальність пошуку шляхів використання сучасних медіа в освіті, котрі мають важливе значення для розвитку ефективної та адаптивної освітньої системи [8, с. 66]. Сучасні медіа мають значний вплив на формування особистості, здатні розширювати кругозір, формувати критичне мислення, сприяти розвитку ключових навичок.

По-перше, значна частина педагогічної науки і практики ще не повною мірою використовує сучасні можливості медіа. Це може бути пов'язано з обмеженими ресурсами, недостатньою обізнаністю вчителів або занадто консервативним підходом до методів викладання.

По-друге, дидактичний і виховний потенціал медіа часто недооцінюється. Інтерактивність, мультимедійність та доступність медіа можуть зробити процес навчання більш привабливим та ефективним. Медіа можуть допомогти створити більш гнучке і стимулююче навчальне середовище, яке адаптується до індивідуальних потреб учнів.

По-третє, характеристики сучасних медіа та їхні можливості ще недостатньо вивчені в контексті освітніх технологій. Потрібні подальші дослідження, щоб зрозуміти, як ефективно інтегрувати ці інструменти в навчальний процес, беручи до уваги їхній вплив на когнітивний розвиток і соціальну активність.

Останнє питання – це конвергенція медіа з існуючими освітніми технологіями. Інтеграція сучасних медіа в традиційні освітні структури може вимагати нових підходів, методологій та інструментів навчання, які б гармонійно поєднували обидва елементи для створення інноваційних та оперативно реагуючих

Вміння не лише засвоювати інформацію, а й аналізувати, зіставляти факти та відстоювати власну позицію є невід'ємною складовою процесу соціалізації та професіоналізації людини. Основою для формування такої моделі навчання є соціальний конструктивістський підхід до освіти, в основі

якого лежить ідея активної взаємодії та співтворчості знань між учасниками навчального процесу. Він передбачає, що учні не просто споживають інформацію, а беруть активну участь в її обробці та інтерпретації, що сприяє глибшому розумінню матеріалу. Такий підхід тісно переплітається з гуманістичними принципами освіти, які підкреслюють важливість розвитку індивідуальних якостей і потенціалу кожної людини. Це означає, що освітній процес має відповідати особистим потребам та інтересам учнів, дозволяючи їм стати не лише фахівцями в обраній галузі, а й мислителями, які вміють критично оцінювати інформацію та будувати власні аргументовані висновки. Розуміння та застосування медіаосвітніх технологій у цьому контексті не лише допомагає студентам адаптуватися до активного професійного життя, а й стимулює їхній інтелектуальний розвиток та соціалізацію. Студенти, які є активними учасниками навчального процесу, краще підготовлені до реалій сучасного світу, де вміння працювати зі знаннями та медіа є однією з ключових компетенцій.

Використання сучасних медіа-технологій в освітньому процесі призводить до значних змін у ролі вчителя та самого процесу навчання. Змінюється традиційна роль викладача як основного джерела знань. Викладачі тепер виступають більше як куратори та наставники, які спрямовують студентів у процесі навчання, допомагають їм орієнтуватися в широкому спектрі доступних інформаційних ресурсів та використовувати їх для отримання знань.

Викладачі повинні постійно оновлювати свої методи та підходи до викладання, використовуючи інтерактивні платформи, віртуальну та доповнену реальність, онлайн-курси та інші цифрові інструменти, щоб зробити навчання більш цікавим та динамічним. К. Балабанова зауважує: «Актуальним вектором вдосконалення підготовки та перепідготовки педагогів є цілеспрямоване застосування медіа в професійній діяльності як інноваційного інструменту організації навчально-виховного процесу» [2, с. 32]. Розуміння особливостей медіаресурсів є критично важливим для

сучасного вчителя, який прагне не лише адаптуватися до швидкозмінного інформаційного світу, а й відповідати новим освітнім вимогам та потребам учнів. Сучасні діти виросли в цифровому світі і мають інші інформаційні потреби та способи сприйняття інформації. Освітняни, які розуміють і використовують медіа, можуть краще задовольнити ці потреби, пропонуючи матеріали, що заохочують критичне мислення та активне навчання. Медіаресурси також відіграють важливу роль у самоосвіті та професійному розвитку педагогів. Вони надають доступ до найновіших досліджень, професійних тренінгів та онлайн-спільнот, які допомагають педагогам залишатися на передовій освітніх інновацій.

Медіакомпетентність вчителя є фундаментальним аспектом сучасної освітньої системи, оскільки визначає здатність педагога ефективно інтегрувати різні медіаресурси в навчальний процес. Про це стверджує зарубіжний дослідник В. Поттер [43]. Компетентність включає в себе вміння використовувати різноманітні медіаформи, від традиційних друкованих та аудіовізуальних медіа до сучасних цифрових та інтерактивних платформ. Кожен вид медіа має свої особливості у використанні, які вчитель повинен розуміти і вміло застосовувати. Педагог має усвідомлювати, що медіакомпетентності дітей та дорослих відрізняється, і це впливає на методику викладання та використання медіа в освіті. Для молодших школярів акцент зазвичай робиться на базових навичках безпеки в Інтернеті та цифровій грамотності, тоді як для старших школярів і дорослих можна включати більш складні інструменти та платформи для глибшого вивчення матеріалів.

Адаптація вчителів до швидких змін у медійному ландшафті та вимог нових освітніх ініціатив, таких як Нова українська школа, є критично важливою. Це вимагає не тільки освоєння нових технологій, але й розуміння того, як ці засоби можуть бути інтегровані в освітній процес для досягнення кращих результатів. І. Толмачева вважає, що «для того, щоб грамотно, компетентно використовувати медіа в педагогічній діяльності вчитель має

пройти відповідну професійну підготовку в закладах вищої освіти в ході якої навчитися практично використовувати медіа-засоби, створювати сучасне освітнє середовище, урахувуючи тренди кіберпростору, планувати різні види навчальної діяльності з урахуванням потреб і інтересів молодших школярів» [35, с. 276-277]. Вчителі повинні включити в навчальну програму розуміння та аналіз медіаконтенту, навчити учнів критично мислити та оцінювати інформацію, з якою вони стикаються в повсякденному житті. Молоде покоління по-іншому використовує медіа, і їхні інтереси швидко змінюються. Вчителі повинні бути гнучкими та відкритими до нових підходів до викладання, щоб зацікавити учнів та зробити освітній процес більш ефективним. Важливо розповідати учням про етичні аспекти використання медіа, вчити їх брати на себе відповідальність за контент, який вони створюють і поширюють в Інтернеті.

Медіа – це не лише інструмент навчання, а й важливий засіб виховання, який може впливати на розвиток низки важливих особистісних якостей та навичок. Медіа надають унікальні можливості для розвитку організованості, планування, відповідальності та інших життєвих навичок. Регулярне використання медіа-інструментів вимагає певної організації робочого простору, особливо коли йдеться про обробку та зберігання цифрових файлів. Учні та студенти вчать систематизувати інформацію та підтримувати порядок у цифровому просторі, що позитивно впливає на їхні загальні навички організації. Медіа можна використовувати для релаксації та відновлення. Музика, відео про природу чи інші візуальні та звукові матеріали можуть ефективно знімати стрес і покращувати настрій, що важливо для підтримки емоційного благополуччя учнів. Робота з медіа часто вимагає попереднього планування та розробки стратегії проектів. Це допомагає учням навчитися ставити цілі, організовувати етапи роботи та вчасно їх виконувати. Медіа також є вікном у світ культури. Завдяки доступу до світових фільмів, музики, мистецтва та літератури учні можуть

занурюватися в різні культурні контексти, розширюючи свій кругозір і збагачуючи своє розуміння світу.

Л. Городенко та П. Катеринич здійснили масштабне опитування серед учителів різних дисциплін усіх можливих регіонів України (за виключенням тимчасово окупованих територій) щодо задоволеності інформацією про освіту. Науковці дійшли висновку, що педагоги більше довіряють спеціалізованим інформаційно-аналітичним ресурсам з питань освіти, а також говорять «про загалом невисоку репрезентацію освітнього контенту в широкоспеціалізованих ЗМІ, які отримали нижчу оцінку порівняно з вузькоспеціалізованими. Підкреслюють респонденти й необхідність створення нових платформ для розміщення освітнього контенту» [10, с. 52]. Таким чином, в Україні залишається гостра потреба у створенні нових ЗМІ та платформ з інформацією про освіту різного спрямування та для різної аудиторії, включаючи батьків та учнів навчальних закладів різних рівнів.

М. Слюсаревський та Л. Найдьонова піднімають важливу тему впливу медіа на соціалізацію молодого покоління та виклики, які цей вплив створює [34, с. 57]. Освіта та виховання в сучасному медіасередовищі вимагає збалансованого підходу, що передбачає не лише використання можливостей медіа для позитивного розвитку, але й усвідомлення потенційних загроз, які вони несуть. Стимулювання критичного мислення учнів допомагає їм не лише аналізувати медіа, а й приймати виважені рішення в реальному житті. Це особливо важливо в умовах інформаційного перевантаження, коли молода людина повинна вміти оцінювати різні джерела та види інформації. Використання якісного освітнього контенту може стати відповіддю на проблему неякісної медіапродукції. Школи та університети можуть включати перевірені та цінні з освітньої точки зору ресурси, які допоможуть сформувати здорове ставлення до медіа.

Отже, медіаосвітні технології значно покращують не лише процес передачі знань, але й забезпечують високий рівень залученості та мотивації студентів. Викладачі, які вміло використовують сучасні медіатехнології в

освіті, можуть значно підвищити ефективність викладання та допомогти студентам досягти кращих академічних результатів.

Висновки до розділу. Вплив медіа на освітні технології зростає з кожним днем, і це має низку позитивних аспектів для освітнього процесу. Інноваційні медіа-технології роблять навчання більш інтерактивним, гнучким і доступним. Інтерактивні медіа-ресурси, такі як відео, віртуальні лабораторії, онлайн-симуляції та ігрові платформи, підвищують залученість студентів і допомагають їм краще засвоювати складний матеріал завдяки візуальному та практичному навчанню. Медіа дозволяють студентам керувати власним навчальним процесом, обирати теми для вивчення, встановлювати власний темп і графік, що допомагає розвивати самостійність і відповідальність. Медіа сприяють створенню та підтримці навчальних спільнот, де студенти можуть спілкуватися, обмінюватися знаннями та співпрацювати над проектами, незважаючи на географічні та культурні бар'єри. Інтеграція медіа в освітній процес не лише розширює можливості для учнів і вчителів, а й відкриває шляхи для нових методів викладання та підходів до освіти, роблячи її більш адаптованою до потреб сучасного світу.

РОЗДІЛ 2

СТРУКТУРА ТА КОНТЕНТ

УКРАЇНСЬКИХ ОСВІТНІХ ІНТЕРНЕТ-ЗМІ

2.1. Освітній потенціал платформи «Всеосвіта»

Сучасні українські освітні медіа мають значний потенціал для вдосконалення та розвитку освітнього процесу та наукових досліджень. Використання медіаресурсів може призвести до глибоких змін у тому, як ми вчимося, досліджуємо та поширюємо знання. Медіа можуть значно розширити доступ до якісної освіти, зокрема через онлайн-курси, вебінари та відеолекції, що особливо актуально для тимчасово окупованих територій України.

П. Катеринич здійснив моніторинг освітньої тематики в сучасних ЗМІ і дійшов висновку, що «одночасно зі створенням нових інтернет-платформ, що спеціалізуються в освітній сфері, Україні бракує журналістів – фахівців, що здатні глибоко досліджувати тематику, орієнтуються в міжнародному досвіді та створюють якісний аналітичний контент» [15, с. 37]. Українським освітнім медіа на сьогоднішній день учителі, батьки та учні з питань навчання та освіти довіряють на багато більше, ніж загальнотематичним.

Одним із найпопулярніших онлайн-медіа на освітню тематику є «Всеосвіта», що характеризується різноманітністю матеріалів. На головній сторінці сайту вказано: «Всеосвіта. Національна освітня платформа, спрямована на патріотичне виховання та утвердження української національної ідентичності!» [6]. Дослідниця О. Савчук відзначає: «Портал “Всеосвіта” не підтримує жодну політичну партію. Головне завдання – прозоре та різнобічне висвітлення усіх подій, що відбуваються у сфері освіти» [32, с. 135]. Також унизу головної сторінки опубліковано попередження, спрямоване на захист авторських прав на контент, розміщений на сайті. Воно підкреслює важливість дотримання законів про авторське право та етичних норм при використанні чужої інтелектуальної

власності. Вказано, що освітня електронна платформа «Всеосвіта» пройшла сертифікацію відповідно до вимог комплексної системи захисту (КСЗІ), а якщо натиснути на гербовий значок цієї системи, то в окремому вікні з'являється Атестат відповідності від Системи технічного захисту інформації (див. Додаток А). Окрім того, ця платформа має гриф МОН України «Схвалено для використання в освітньому процесі». У правому нижньому куточку платформи є вказівка, що це медіа є чотириразовим рекордсменом Книги рекордів України із гіперпосиланням на сайт, де це відзначено.

Зверху на головній сторінці на синій стрічці білим шрифтом винесено 6 блоків: Новини+Блоги, Підвищення кваліфікації, Освітні сервіси, Розвиток дитини (new), Підготовка до НМТ (new), Конструктор курсів, Преміум (new). 7-а плашка – це ВХІД/РЕЄСТРАЦІЯ, а 8-ма – зображення корзини, що означає, що на платформі «Всеосвіта» є товар або послуги, котрі можна відкласти в цю корзину, а потім придбати за гроші.

Новини+Блоги. Цей розділ складається із 5-ти блоків: Новини+Блоги (Спільнота), Новак (Дописи претендентів), Блоги, Мої блоги, Обговорення.

Новини+Блоги (Спільнота) (<https://vseosvita.ua/community>). У цьому блоці зверху також пропонуються тематичні підрозділи: Новини, Розвиток дитини, Педагогіка, Інструкції, Новак, котрі є лише розподілом на теми тих матеріалів, що подані на цій сторінці. Таких матеріалів станом на 10 січня 20125 року розміщено в кількості 9529. Над кожною публікацією вказано тематичний підрозділ, дату та час публікації, а під назвою – кількість переглядів, кількість обраних у вибране, кількість лайків та дизлайків, а також подарованих діамантів, зірочок тощо. Серед тем, що пропонуються на першій сторінці, такі: «Премія для педагогів “Ранкові зорі-2025”»: стартувала реєстрація» (Блог. 2 січня 18:27; 👁 1561, +4, – 0), «Ідеї для тесту: [16] Преміум запитання “Діапазон”» (Інструкції. 28 грудня 2024 о 15:07; 👁 44, +1, – 0, 💎 1, 🔥 1), «Головоломки з сірників для розвитку логіки та креативного мислення» (Новини. 23 січня 2020 о 13:59; 👁 22621, +57, –

0, ★1), «Розрізні, фліп та флеш-картки на уроках математики» (Блог. 4 лютого 2021 о 00:25; 👁 400, +9, - 0, 🔥 1), «Ідеї для тесту: [13] Преміум запитання “Впорядкувати слова”» (Інструкції. 16 грудня 2024 о 23:13; 👁 84, +1, - 0, 💡 1), «Автоматичний сигнал повітряної тривоги у вас в школі?» (Блог. 25 серпня 2023 о 15:36; 👁 685, +11, - 0, ★1) та багато інших.

Зокрема, публікація «Автоматичний сигнал повітряної тривоги у вас в школі?» (<https://vseosvita.ua/c/blog/post/94791>) викликала цікавість у педагогів та працівників школи. Автор матеріалу – користувач Гордєєв Артем Дмитрович. Дописувач ділиться своїм досвідом роботи з сервісом MatLab, котрий використав для автоматизації дзвоників уроків у школі. Разом із розробниками додатку «Повітряна тривога» Артем Гордєєв зумів розробити автоматичне оповіщення повітряних тривог у школі. Можливість спілкування між користувачами після кожної публікації створює атмосферу довіри і відкритості. Зокрема, до цього допису було поставлено питання від користувача Греськова Тараса, якому автор дав відповідь щодо нюансів роботи з програмою Python.

Під тегом #Новини станом на 25 січня 2025 року розміщено 8288 записів, #Розвиток дитини містить 133 записи, #Педагогіка – 694 записи, #Інструкції – 48 записів.

Ще одним функціоналом блоку Новини+Блоги є можливість ознайомитись із користувачами та їхньою активністю на платформі «Всеосвіта». Зверху розміщені аватарки користувачів у вигляді кругів із світлинами людей, натиснувши на котрі можна перейти на сторінку автора. Наприклад, користувачка Дятленко Надія Анатоліївна. Тут розміщено її вислів про себе: *«Працюю вчителем вже 37-й рік і ще не набридло. Стає все цікавіше і цікавіше»* (<https://vseosvita.ua/user/id32744>). Вказано ID-код користувача, рейтинг (6178), а також навчальний заклад, до якого відноситься вчителька – «Комунальний вищий навчальний заклад Київської обласної ради “Богуславський гуманітарний коледж імені І.С.

Нечуя-Левицького”». Є кнопки для поширення профілю користувача у соцмережах, підписатися на нього, написати повідомлення. Тут же можна побачити дату останнього входу на сайт, публікації та коментарі автора, кількість підписників, а також досягнення на платформі «Всеосвіта», серед котрих у Дятленко Надії Анатоліївни такі: 83 документи за авторські методичні розробки, 9 сертифікатів за перегляди вебінарів, 2 – за всі завершені курси, 2 – за участь у марафоні, 2 персональні нагороди, 37 – за опубліковані в бібліотеці тести, 4 – за опубліковані уроки; всього – 138. На цій же сторінці вказано 2300 лайків для автора та 12 дизлайків, натиснувши на котрі можна побачити всі коментарі та реакції на дописи користувача. У вигляді прямокутних кольорових фігур подано статистику всіх публікацій цієї авторки: матеріалів – 90 (👁 183,6K), блогів – 10 (👁 4,9K), уроків – 4 (👁 241), тестів – 45 (👁 7,5K), вебнарів – 1. Усі ці матеріали також можна побачити, натиснувши на гіперпосилання у вигляді квадратиків.

Новак (Дописи претендентів) (<https://vseosvita.ua/blogs/novak>). Це сторінка для початківців, матеріали яких модерують адміністратори сайту «Всеосвіта». Якщо матеріал якісний та актуальний, відповідає тематиці освітньої платформи, адміністратори блогів можуть перенести його на головну сторінку «Публічних блогів», автори котрих за регулярної роботи з публікаціями можуть набути статусу «Автори блогів» і їх матеріали публікуватимуться без перевірки. Звісно, на підвищення статусу дописів впливають позитивні коментарі, вподобайки тощо.

Станом на 25 січня 2025 року на цій сторінці опубліковано 214 записів, серед котрих такі: «Методи формування духовної, творчої, соціально-активної, всебічно розвиваючої особистості з комплексом ефективних позицій і цінностей соціальним педагогом в умовах закладу загальної середньої освіти» (Лисюк Зоя Федорівна. 07 січня. 👁 15), «Життя після святкувань, або як почати перші уроки» (Верхулевська Наталія Олександрівна. 02 січня. 👁 13), «Пригоди з книжкою: Як зробити зимові канікули ще цікавішими! Консультація для батьків учнів 1-го класу»

(Баришева Марина Миколаївна. 30 грудня 2024. , «Тайм-менеджмент для вчителя, або Як встигнути все і не втратити себе!» (Трохимець Євгенія Йосипівна. 19 грудня 2024. , «Чому у оптимістів збуваються мрії, а у песимістів – кошмари?» (Ільчук Олена Валеріївна. 26 листопада 2024. , 30) та багато інших.

Серед публікацій «новаків» станом на 25 січня 2025 року найбільше переглядів (161) має матеріал «Проблема застосування формувального оцінювання в старших класах НУШ», авторка – Трохимець Євгенія Йосипівна

(<https://vseosvita.ua/blogs/problema-zastosuvannia-formuvalnoho-otsiniuvannia-v-starshykh-klasakh-nush-106029.html>). Дописувачка розповідає, що формувальне оцінювання в рамках Нової української школи (НУШ) ставить акцент на персональний розвиток учня та його безперервне вдосконалення. Цей підхід значно відрізняється від традиційного оцінювання, де головним є кінцевий результат. Основна роль вчителя при формувальному оцінюванні – надавати зворотний зв'язок, що не просто інформує про кінцевий бал, але дає конкретні поради щодо того, як учень може покращити свої знання та навички. Зворотний зв'язок має бути конструктивним і мотивуючим.

Блоги (<https://vseosvita.ua/blogs>). Цей блок містить всі ті публікації (всього 67 станом на 25 січня 2025 року), що містять тег «Блоги», проте родзинкою його те, що тут є розділ «Популярні блоги за тиждень». Серед них такі: Премія для педагогів “Ранкові зорі-2025”: стартувала реєстрація» (2 січня. , 1561), «Як продавати розробки та мати вільний час на створення нових» (6 серпня 2022. , 4199), «Завершуємо семестр у НУШ, або Як виставити ті ГееРи» (15 грудня 2024. , 1228), «Шляхи підвищення рівня знань батьків щодо виховання здорової дитини» (4 січня 2024. , 348), «(НЕ)страшні ГееРи, або про те, як ефективно оцінювати різні групи результатів на уроках української мови в середній та старшій школі» (19 листопада 2024. , 537) тощо.

Мої блоги (<https://vseosvita.ua/site/login>). Якщо людина зареєстрована на сайті «Всеосвіта», то на цій сторінці вона знайде всі свої публікації в розділі «Блоги». Якщо користувач ще не зареєстрований, то його перекине на форму реєстрації (див. Додаток Б),

Обговорення (<https://vseosvita.ua/community/discussion>). У цьому розділі відбувається комунікація з адміністраторами та користувачами з різних питань, пов'язаних з організацією та структурою сайту, заходами, отриманням грамот, сертифікатів, конструювання уроків, роботи електронного журналу та ін.

Підвищення кваліфікації. Цей блок складається з таких розділів: Вебіари, Курси підвищення кваліфікації, Конференції, Семінари, Марафони/Інтенсиви, Перевірка офіційних документів, Спецпропозиція закладам освіти, Реєстр виданих сертифікатів.

Вебіари (<https://vseosvita.ua/webinar>). Тут на початку подано інформацію про кількість вебінарів на платформі «Всеосвіта»: станом на 25 січня 2025 року проведено – 941 вебінар, працюють над онлайн-трансляціями – 229 доповідачів, зареєстровано 1431747 учасників. Важливою є примітка: *«“Всеосвіта” є суб’єктом підвищення кваліфікації. Сертифікат від “Всеосвіти” відповідає п. 13 постанови КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 (із змінами і доповненнями, внесеними постановою КМУ від 27 грудня 2019 року № 1133)»* (<https://vseosvita.ua/webinar>).

Також тут подано три підрозділи: Співпраця із закладами освіти, Перевірити офіційність документів, Перелік виданих документів про підвищення кваліфікації. Усі ці підрозділи являють собою гіперпосилання на сторінку з інформацією. Так, Співпраця із закладами освіти – це сторінка, де детально розписано 5 кроків для закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти та закладів I-II рівнів акредитації (технікумів, училищ, коледжів) для співпраці із ТОВ «ВСЕОСВІТА» «на основі нового Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, який затверджений постановою КМУ №800 від 21.08.2019 р.)»

(<https://vseosvita.ua/group/director>). Кожен із 5-ти кроків (Затвердити кошторис, Оприлюднити обсяг коштів, Зібрати пропозиції вчителів, Затвердити план підвищення кваліфікації, Укласти договір зі «Всеосвітою») детально розписаний з покроковою інструкцією. Також тут можна завантажити вордівський документ із продубльованим текстом інструкції для співпраці.

Перевірка офіційних документів ТОВ «Всеосвіта» – це сторінка, де можна ввести номер сертифіката чи іншого документа, щоб перевірити його легітимність (<https://vseosvita.ua/site/cert-proof>). Також тут розписані всі нормативні документи про підвищення кваліфікації ТОВ «Всеосвіта».

Перелік виданих документів про підвищення кваліфікації – це сторінка, на котрій у вигляді кольорової таблиці розміщені дані: номер сертифіката, прізвище, ім'я та по батькові учасника, дату видачі і гіперпосилання на сам документ. У двох пошукових вікнах можна знайти документ за його номером або за прізвищем та ім'ям.

Блок Вебіари містить усі 941 вебінар, котрі можна також шукати у пошуковому вікні за власним запитом. Після пошукового вікна подано 5 найактуальніших вебіари під назвою «Популярні вебіари за тиждень». Станом на 10 січня 2025 року це такі: «Атестація педпрацівників у 2025 році: відповідаємо на актуальні питання» (відбудеться в середу 15 січня о 18:00), «Вправи для зниження високого рівня тривожності у дітей» (відбудеться у вівторок 21 січня о 16:00), «Посадова інструкція вчителя ЗЗСО: складаємо за новим профстандартом 2024 року» (відбувся 10 грудня 2024), «Розвиток слухового сприймання як фундаментальної навички в процесі активізації мовлення у дітей з ООП раннього віку» (відбудеться в понеділок 20 січня о 16:00), «Дизайн цифрового освітнього контенту для сучасних уроків НУШ» (відбудеться в понеділок 13 січня о 18:00).

Курси підвищення кваліфікації (<https://vseosvita.ua/course>). Структура цієї сторінки така ж сама, як і сторінки Вебіари. Станом на 25 січня 2025 року вказано, що «Всеосвіта» пропонує 193 онлайн-курса підвищення

кваліфікації, 5377 користувачів залишили свої позитивні відгуки, зареєстровано 47183 учасників. Популярні курси за тиждень станом на 25 січня 2025 року: «Мова веселкова. Подолання освітніх втрат при вивченні української мови. Підготовка до НМТ: методичні поради та готові презентації», «Практичні підходи в проведенні корекційно-розвиткової роботи з дітьми, які мають порушення інтелектуального розвитку», «Сенсорна інтеграція у розвитку дітей дошкільного віку: від теорії до практики», «Корекційні та методичні прийоми роботи з дітьми з когнітивними порушеннями у початковій школі», «Система мовленнєвої творчості дошкільників на основі методів ТВВЗ (теорія вирішення винахідницьких задач)».

Конференції (<https://vseosvita.ua/conference/list>). Ця сторінка також схожа на дві попередні. Вказано, що на ресурсі «Всеосвіта» проведено 26 конференцій, 237 доповідачів працюють над онлайн-трансляціями, зареєстровано 76962 учасники станом на 10 січня 2025 року. Нижче анонсується наступна конференція «Інноваційні освітні технології та методи навчання: практика реалізації в сучасних реаліях» (організатори: Богдана Смаль, Інна Казмірик. Дата початку: 25.01.2025).

Семінари (<https://vseosvita.ua/seminar/list>). За тим самим принципом побудови сторінки, що й усі інші в цьому блоці, тут можна дізнатись, що станом на 10 січня 2025 року проведено 24 семінари, працюють 113 доповідачів, зареєстровано 45195 учасників. У Бібліотеці семінарів подано інформацію про кожен із них. Наприклад: програма підвищення кваліфікації (дистанційно) «Завершення навчального року та підготовка до наступного в умовах воєнного стану: законодавство, досвід, практика» від 18.05.2024 (<https://vseosvita.ua/seminar/24>) (автори - Леся Литвиненко, Інна Казмірик, Інна Маніленко, Вікторія Шпильова).

Марафони/Інтенсиви (<https://vseosvita.ua/marathon/list>). Проведено 10 марафонів, працюють над ними 49 доповідачів, зареєстровано 60596 учасників станом на 10 січня 2025 року. Прикладом такого марафону є

«Сталий розвиток: від освіти до світу» від 18.10.2021 (дистанційно) (<https://vseosvita.ua/marathon/stalyi-rozvytok-vid-osvity-do-svitu-7.html>)

(автори – Мелеганич Ганна, Грошовенко Ольга, Богданова Дар'я, Ревко Альона, Усик Віра, Розсохач Світлана, Завидовський Богдан).

Перевірка офіційних документів (<https://vseosvita.ua/site/cert-proof>) – це дублікат гіперпосилання, про яке ми писали вище. *Спецпропозиція закладам освіти* (<https://vseosvita.ua/group/director>) – це 5 кроків до співпраці. *Реєстр виданих сертифікатів* (<https://vseosvita.ua/site/cert-list>) – це перелік виданих документів.

Освітні сервіси. Цей блок найбільший інтерес викликає у вчителів, адже містить такі розділи: Бібліотека ММ, Вебквести, Кабінет квестів, Тести, Кабінет тестування, Уроки, Кабінет уроку, Електронні журнали, Інформація про журнал, Заклади освіти (електронні), QR коди (Скорочувач посилань), Школи, Редактор сертифікатів, Презентація «Всеосвіти», Передбачення, PRO-акаунт, Цифрова грамотність, Війна очима дітей, Олімпіада, Конкурси, Вхід для учня, Щоденник учня, Репетитори. Учителька біології Н. Бардус відзначає платформу «Всеосвіта» як ресурс, на котрому зручно і доцільно створювати навчальні веб-квести [30, с. 189]. Проте кожен із цих ресурсів є важливим і цікавим для роботи вчителів, а окремі з них становлять інтерес для учнів.

Розвиток дитини (<https://vseosvita.ua/generator>). Це сторінка генераторів практичних завдань для дітей, всього 21 публікація станом на 25 січня 2025 року. Вони поділяються на математичні (9) та мовні (12). Наприклад, цікавим є таке завдання для молодших школярів: «З'єднай слова з зображенням» (<https://vseosvita.ua/generator/ziednai-slova-z-zobrazhenniam-7.html>), де розміщено 12 картинок і 12 слів. Згенероване завдання можна завантажити у pdf-форматі, обравши попередньо фоновий малюнок із 54-х запропонованих.

Підготовка до НМТ (<https://vseosvita.ua/nmt>). Тут запропоновано платна підготовка до національного мультимедійного тестування з таких дисциплін: Історія України (62 уроки), Українська мова (66 уроків), Математика (60 уроків), Англійська мова (50 уроків). Є індивідуальна програма та групова.

Конструктор курсів (<https://vseosvita.ua/education>). Це сторінка з навчальними курсами: станом на 10 січня 2025 року всього 46 онлайн-курсів, 20532 слухача, 9896 користувачів, які успішно завершили навчання. Наприклад, курс Іващенко Наталії Василівни ««Захоплюючий світ медіа: як зробити уроки природничих наук незабутніми» від 30 грудня 2024 р.

3 медіаграмотності (<https://vseosvita.ua/education/zakhopliuiuchyi-svit-media-iak-zrobyty-uroky-pryrodnychkh-nauk-nezabutnimy-2444.html>). Цей курс станом на 10 січня 2025 року проходить 9 осіб, завершень курсу ще немає.

Отже, національна платформа «Всеосвіта» є цінним освітнім ресурсом, котрий покликаний допомагати педагогам впроваджувати в освітній процес нові форми навчання, полегшувати пошук цікавих завдань з різних дисциплін, проходити підвищення кваліфікації, брати участь у вебінарах, семінарах, конференціях, конструювати власні завдання для учнів, ознайомлюватись з новинками сучасної дидактики.

2.2. Новинний характер онлайн-ЗМІ «Освіторія Медіа»

Освітня журналістика в інформаційному просторі України лише набуває свого розвитку, але вже має важливе значення для отримання інформації про дидактичні тренди, педагогічну майстерність, новини про освіту тощо. Онлайн-ЗМІ про освіту і виховання дітей в Україні «Освіторія Медіа» є прикладом якісної освітньої журналістики.

«Засновник Osvitoria.media – неприбуткова громадська спілка “Освіторія”, яка розвиває освіту в Україні через інноваційні навчальні

програми, розвиток вчителів, навчання дітей в інтернатах та інші системні проєкти» [25]. О. Савчук відзначає: «“Освіторія” – це онлайн-медіа, редакційна політика якого має дитино центроване спрямування, розглядає освіту як пріоритетну сферу для України» [32, с. 135]. Окремим напрямом роботи неприбуткової громадської спілки «Освіторія», за І. Комар, є «підготовка актуальних новин про освіту та своєчасне інформування користувачів» [44, с. 194], що представлена на онлайн-ресурсі «Освіторія Медіа».

Онлайн-платформа «Освіторія Медіа» публікує матеріали, що можуть зацікавити не лише вчителів, учнів чи їх батьків, адже інформація, представлена на цьому сайті, подається так, щоб пересічний громадянин також міг зацікавитися новиною. На головній сторінці сайту зверху запропоновано 5 блоків: Новини, Вчителям, Батькам, Award, Співпраця. А також у тій же верхній полосі у вигляді значків соцмереж представлено гіперпосилання на сторінки «Освіторії» у Facebook, Instagram та YouTube.

Блоки Новини, Вчителям і Батькам представляють собою одну суцільну сторінку з різноманітними дописами у вигляді квадратиків зі світлинами та назвами новин, тому ці сторінки потрібно просто скролити, проте це можна робити дуже довго, якщо захочеться знайти останній допис. Попри всі наші намагання порахувати кількість дописів у вище зазначених рубриках, нам це не вдалось, оскільки стрічка новин побудована так, щоб не закінчуватись, а новини повторюються в рандомному порядку. Спробуємо охарактеризувати ці три рубрики за контентом.

Новини (<https://osvitoria.media/news/>). У цьому блоці публікується найновіша інформація, що стосується освіти, культури, вчителів, учнів тощо. Тут можна прочитати про розмір учительської зарплати, про школи, де викладачем буде штучний інтелект, про реєстрацію на сертифікацію вчителів, про «дитячі» послуги в сервісі Дія, про проблему шкільних вуличних вбиральнь, про інструменти III для вчителів, про представників покоління Бета, про найкращі мистецькі видання 2024 року, про безкоштовні

посібники для вчителів задля надолуження освітніх втрат у школах, про штраф за відмову від примусової евакуації дітей, про домашні завдання на канікулах, про освітній застосунок «Мрія», про новий освітній серіал на «Дія. Освіта», про найбільшу підземну резиденція Святого Миколая на Одещині, про новий Закон про дошкільну освіту, про 60 найкращих дитячих і підліткових видань 2024 року від BaraBooka, про посібник з онлайн-безпеки дітей для шкільних психологів, про : нові курси українською від топ вишів світу з проєктного менеджменту та цифрового маркетингу, про переможців «Книги року BBC», про штраф за булінг, про перший Український освітній хаб запрацював у США, про грошову допомогу від UNICEF для сімей із дітьми на прифронтових територіях, про віртуальну галерею невідомих робіт Марії Примаченко у київському музеї, про безкоштовну психологічну підтримку для мешканців 10 областей, про кобзарсько-лірницькі традиції, про переможницю національного Радіодиктанту, про корекційно-розвиткові заняття з дітьми з особливими освітніми потребами, про освітню гру «Нові громадяни» про державотворення із призами, про перемогу українських школярів у світовому конкурсі молодіжного підприємництва, про світову премію Global Teacher Prize, про пошкоджений корпус «Охматдиту» та багато-багато іншого.

Вчителям (<https://osvitoria.media/experience/>). Тут також опубліковано різноманітну інформацію, що стане в пригоді педагогам: дослідження британських фахівців про розлад дефіциту уваги, про нестандартне повернення з канікул, про освітні тренди майбутнього, про різдвяні та новорічні традиції у школах за кордоном, про прості ігри вдома та на вулиці для незабутніх свят, про учительське хюге, про рішення, що допомагають вчителюванню в екстремальних умовах, про фрази жестовою мовою для кожного з нас, про надійний Wi-Fi у шкільних укриттях, про нові критерії оцінювання в базовій школі, про шкільні обіди в різних країнах світу, про новий сайт Тренінгового Центру Освіторії, про 13 стрічок-жахастиків, які

навчать емпатії та командної роботи, про безкоштовне навчання в американському університеті, про підлітковий сленг, психологічні практики для вчителів та учнів та багато іншого.

За нашим спостереженням, більшість публікацій у блоці Вчителям мають теги-підрубрики, серед них такі: Школи, Дослідження, Альтернативна освіта, Закордонний досвід, EdTech, Психологія, Натхнення, Стиль, Спецпроекти, Інтерв'ю, #Освіторія.Право, Інклюзивність, Освіта, Уроки, Антибулінг, Етикет, Харчування, Підвищення кваліфікації, Дитсадки, Навчання, Виховання, Книжка тижня, Global Teacher Prize, Батьківський upgrade, PISA, Всеукраїнська школа онлайн, Вступна кампанія, Освітні можливості, Здоров'я, Uncategorized, Безпека, НУШ, Фінансова грамотність, Освіторія.Медіа award, Освітня валізка, #МаюПраво, Future Perfect, Онлайн-освіта, #НаПальцях та ін.

Батькам (<https://osvitoria.media/opinions/>). Тут також піднімаються різноманітні важливі для батьків теми: як російськомовній дитині перейти на українську, як школярі тестують нове меню від Євгена Клопотенка, 6 порад психолога, щоб допомогти дитині пережити розлучення батьків, 7 міфів про підлітковий бунт, які заважають батькам заспокоїтися, як навчити школярів користуватися гаджетами за правилами етикету, 5 рецептів для дитячого меню від лікаря-дієтолога, щоб зміцнити імунітет, як школам адаптувати учнів до нових вимог ринку праці, як правильно карати дітей, як говорити з дітьми про 8 Березня та чи треба його святкувати в школі, як допомогти дитині надолужити пропущені шкільні заняття, як уповільнити виховання дітей та навіщо це потрібно, як правильно хвалити дитину, як зробити творчий безлад підлітка керованим, як захопити тінейджерів книжками, як навчити дитину медіагігієни, як говорити з дитиною про матеріальні блага, 6 способів подолати дитячі страхи, як впоратися зі стресом на ЗНО, як на літніх канікулах не втрапити у халепу під час підробітку, як з'являються ідеї, що випереджають час, як стимулювати в дітей опірність до психологічного тиску, як зацікавити сучасну дитину

спортом, три типи нянь, яких варто остерігатися, як допомогти молодшим школярам підсумувати навчальний рік, як пережити випускний, як плавають немовлята, як заохотити дітей цікавитися екологією та багато інших.

Теги дописів у цьому блоці у своїй більшості співпадають із тегами попереднього блоку, проте тут з'являються також нові теги: #NoDramaMama, ВНЗ, Неформальна освіта, Освітній рейтинг, Документи, Стипендії, ПТУ, Гранти, Афіша, ЗНО, Агенти змін, Найкращі школи, Наші всі люди, Стартап тощо.

Award (<https://osvitoria.media/osvitoria-media-award-2024/>). На цій сторінці містяться відомості про нагороди, організовані «Освіторія Медіа». Зокрема, це премія за важливі громадські ініціативи «Освіторія.Медіа award 2024»

(<https://osvitoria.media/experience/osvitoriya-media-award-proyekty-shho-dopomogly-osviti-vstoyaty/>) для тих проєктів, котрі роблять важливі внески в розвиток освіти в умовах російсько-української війни. Було обрано 5 номінацій, а призери обирались шляхом голосування користувачів сайту. На кожного номінанта створено гіперпосилання з переходом на їх офіційні сторінки.

До категорії EdTech-прорив запропоновано таких номінантів: Elai.io, книжковий проєкт для українських дітей-біженців Better Time Stories або ж «Історії кращого часу», чат-бот Вступ Helper, проєкт «Укрліт», соцмережа креативних та IT-індустрій CASES, безкоштовна платформа казок Kazka Fun, онлайн-навчання за українськими державними стандартами для учнів 1–11-х класів School To Go.

В категорії Освіта задля добробуту такі номінанти: Освітній Суп («Навчай для України»), Телефонна лінія психологічної підтримки для дітей та батьків (БФ «Голоси дітей»), це онлайн та очні групи психологічної підтримки для підлітків та батьків «ПОРУЧ», лекторій Science Kids (INSCIENCE), Онлайн-коучинг для родин, які виховують дітей зі складними порушеннями (ГО «Бачити серцем»), безкоштовний простір для підтримки,

відновлення та розвитку стійкості підлітків Місце сили («Клуб Добродіїв»), уроки про офлайн- та онлайн-безпеку дітей у часи війни («Стоп Секстинг»).

В категорії Ідентичність+ такі номінанти: сайт з інтерактивною абеткою української мови «Шрифтова Абетка української ідентичності» (Projector Foundation), серія мультиків «Нескорені міста» (ПЛЮСПЛЮС), Стріткод («Історична Платформа»), «У пошуках ідентичності» («Культурний Проект»).

Номінація Build back better за новаторські проекти має таких претендентів: освітні центри «Булик» (savED), проект, спрямований на освітній розвиток у громадах та створення KOLO клубів для школярів та їхніх батьків KOLO Clubs (DOCCU), пілотний проект програми HIVE від Team4UA «Львівська школа», створена на 3D-принтері, благодійний фонд «Сміливі» Лихачівського ліцею у Чернігівській області, проект архітектурної трансформації радянських шкіл (Big City Lab)

Спеціальна відзнака за освітню життєстійкість пропонує таких номінантів: проект «Учитель іде в ЗСУ», новаторський проект з менторства для майбутніх учителів MentorMe (ГО «Освіта 360»), Біла книга з відновлення освітнього процесу на деокупованих територіях (БО «Солом'янські котики»), Менторська програма #ПОКОЛІННЯ ПЕРЕМОГИ (GoGlobal), мультики про мінну безпеку із Псом Патроном, програма громадянської освіти для школярів UActive (savED).

Для проведення такої масштабної нагороди було розроблено критерії відбору номінантів й обрано склад журі (очільниця УЦОЯО Тетяна Вакуленко, переможець Global Teacher Prize Ukraine 2020 Василь Дяків, CEO EdEra Ілля Філіпов, засновник руху EdCamp Ukraine Олександр Елькін та очільниця Освіторії і засновниця Новопечерської школи Зоя Литвин). Також подано інформацію про нагородження.

Співпраця (<https://osvitoria.media/informatsiya-dlya-reklamodavtsiv/>). У цьому блоці «Освіторія Медіа» спочатку дуже гарно себе рекламує, позиціонує себе як освітнє медіа в Україні №1 (за їх же версією), вказує на

унікальність свого контенту, високі стандарти публікацій, говорить про 5 млн читачів на рік, більше 9,5 млн переглядів на рік, 600 тис. репостів на місяць іншими медіа, більше 230 тис. читачів, 4 млн охоплень на місяць, більше 30 репостів на місяць. Така інформація свідчить про популярність сайту, а тому має зацікавити потенційних рекламодавців, для котрих прописані умови співпраці, оплата послуг тощо.

На цій же сторінці створено розділ «Наші кейси» і створено три гіперпосилання на ці кейси: «Нова українська школа онлайн: як платформа НІТ трансформує навчання», «Знову до школи: як оцінити рівень знань учнів після канікул», «Апгрейд дистанційки: що зробить вас найкрутішим онлайн-учителем».

Останній

кейс

(<https://osvitoria.media/experience/apgrejd-dystantsijky-shho-zrobyt-vas-najkrutis-hym-onlajn-uchytelem/>) розповідає про зручні формати дистанційного навчання, розроблені командою «Освіторія». Учителям для ефективного проведення дистанційки пропонують використання графічного планшету Wacom One, що сумісний з багатьма програмами в Mac, Windows, Android, Chrome OS. Також для вчителя рекомендують використання таких додатків, як спільна класна дошка Collaboard, повнофункціональна та інтерактивна дошка Limnu, помічник для створення презентацій, тестів і завдань Explain Everything, сучасні та захоплюючі презентації Pear Deck, додатки Kami, OneNote, програма для презентацій у вчителів PowerPoint.

Соціальні мережі «Освіторія Медіа» здебільшого дублюють ті новини та повідомлення, що публікуються на сайті. Сторінка онлайн-медіа у Facebook (<https://www.facebook.com/osvitoria.media/>) дозволяє користувачам залишати коментарі та ставити питання. Наприклад, допис «Чому ранній початок уроків шкодить учням» станом на 10 січня 2025 року має 25 коментарів з обговоренням важливих питань. Instagram-сторінка онлайн-медіа (https://www.instagram.com/osvitoria_official/) побудована у вигляді квадратиків-гіперпосилань на публікацію з привабливим

світлинами або зображеннями. Канал Освіторії на YouTube (<https://www.youtube.com/c/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F>) створено 5 жовтня 2016 року, станом на 10 січня 2025 року тут розміщено 431 відео, підписників – 17,6 тис., переглядів – 825410.

Отже, онлайнове ЗМІ «Освіторія Медіа» публікує якісні матеріали на освітню тему для вчителів, батьків та учнів, враховуючи психологічні, інклюзивні, правові аспекти, етикет, здоров'я, нові закони про освіту, запити абітурієнтів, питання вступної кампанії, стипендій, грантів, досвід зарубіжних шкіл, фінансову грамотність та ін.

2.3. Специфіка інтернет-медіа «Освіта.ua»

Освітні медіа в Україні розвиваються дуже швидко, пропонуючи широкий спектр якісного контенту, що відповідає потребам освітян, учнів та їхніх батьків. Відповідно до відкритого вебсайту аналізу трафіку «Similar Web» в Україні найпопулярнішими та найінноваційнішими є такі спеціалізовані на освітній тематиці ЗМІ: «Освіта.ua», «Педпреса», «Освіторія», «НУШ» [44]. Ці медіа-ресурси сприяють формуванню освітнього простору України, допомагаючи освітянам, учням та батькам бути в курсі останніх практик, інновацій та змін в освіті. Вони також сприяють розширенню доступу до якісної освітньої інформації, що має важливе значення для підвищення рівня освіти в країні.

О. Савчук відзначає: «“Освіта.ua” – це популярний тематичний ресурс в Інтернеті, присвячений освіті в Україні та за її межами» [32, с. 136]. Сайт має досить зручну структуру, але адміністратори додатково потурбувалися про користувачів і додали корисну закладку «Карта сайту» (<https://osvita.ua/sitemap.html>), де прописані всі блоки цього ресурсу: Новини, Блоги, Середня освіта, Фах. мол. бакалавр, ЗНО/НМТ, Бакалавр, Магістр, Вища, За кордоном, Іноземні мови, Законодавство, Профорієнтація,

Профтехосвіта, Онлайн-курси, Дошкільна освіта. Додатково є блоки Актуальні теми, Опитування, Відкриті дані, LifeLongLearn. Проте в «Капті сайту» не подано блоки, що винесені наверх головної сторінки: Урок.ОСВІТА.UA, ЗНО-онлайн, Вступ.ОСВІТА.UA, Форум.ОСВІТА.UA, Розвиток дитини, Довідники. Усі публікації в цих блоках носять новинний характер. Окрім того, сайт «Освіта.ua» вдається до реклами різних освітніх послуг, закладів освіти тощо, розміщуючи стрічку змінної реклами внизу сторінки, а зверху та з боків розміщується постійна реклама Київського університету культури (див. Додаток В). Якщо користувач довго перебуває на сайті, переходить за різними покликаннями, то стикається також із рекламними вікнами, що пропонують передивитися рекламні відеоролики (див. Додаток Г).

Урок.ОСВІТА.UA (<https://urok.osvita.ua/>). На цій сторінці перш за все пропонується користувачам завантажити розробку власного уроку, за що автор отримає сертифікат, зображення котрого подається вверху зліва (див. Додаток Г). Нижче списком подано презентації, статті, методичні розробки, розробки занять, уроків, заходів тощо. На першій сторінці цього блоку станом на 10 січня 2025 року подано такі матеріали: Методична розробка «Системний підхід до організації методичної роботи в ЗП(ПТ)О» (Профтехосвіта. 🌀 1131), Розробка проєкту «Бережемо довкілля» (Початкова школа 3 клас. 🌀 2767), Розробка заходу «Round table “LONDON” 4 form» (Іноземні мови 4 клас. 🌀 873), Розробка уроку «Історія вивчення атома. Ядерна модель атома. Квантові постулати Н. Бора» (Фізика 11 клас. 🌀 1741), Розробка уроку «Узагальнення й систематизація знань з теми “Числівник як самостійна частина мови”» (Українська мова 6 клас. 🌀 2211), Методична розробка «Використання опорно-логічних схем у процесі вивчення української літератури (на прикладі програмових творів 7-8 класів)» (Методика та технологія 7, 8 клас. 🌀 1007), Методична розробка «Апостроф. Спостереження за звуками, позначуваними буквами, між якими ставиться апостроф. Вимова слів з апострофом. Читання слів і складів з

апострофом» (Початкова школа 1 клас. 932), Розробка уроку «Створення простих 3D зображень в Processing» (Інформатика 11 клас. 1185), Методична розробка «Життєвий та творчий шлях Івана Багряного. Роман “Тигролови”» (Українська література 11 клас. 1681), Методична розробка «Остап Вишня. Трагічна доля українського гумориста. “Моя автобіографія”» (Українська література 11 клас. 1126), Методична розробка «Використання інформаційних технологій у виробництві. Розв’язання фахових завдань з використанням прикладного програмного забезпечення. Розрахунок кормової бази для пасіки конкретного господарства» (Фахова передвища освіта. 795), Методична розробка «Профілактика конфліктів у системі “педагог-слухач”» (Профтехосвіта. 676), Розробка уроку «Поняття про мову HTML» (Інформатика 9 клас. 1212), Розробка уроку «Води суходолу. Річка. Будова річки» (Географія 6 клас. 1096), Розробка уроку «Ярослав Мудрий – диктатор чи мудрий правитель? (урок-суд за драмою І. Кочерги “Ярослав Мудрий”» (Українська література 11 клас. 779), Розробка уроку «І. Кочерга “Свіччине весілля”» (Українська література 11 клас. 689), Розробка заходу «Подорож до країни Математика» (Математика 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 клас. 2589), Методична розробка «Психічна травма, механізм руйнації та умови посттравматичного росту» (Психологія. 1160), Розробка заходу «Гра-вікторина “Бухгалтерський калейдоскоп”» (Фахова передвища освіта. 1258), Розробка уроку «Природні зони Африки» (Географія. 1074). Як бачимо, кожна розробка має свій тег по категорії та кількість переглядів.

Тут же можна обрати категорії, розміщені в алфавітному порядку, за котрими спрощується пошук учителям-предметникам, методистам, психологам, адміністрації школи своєї сфери: Всі категорії, Адміністрування школи, Англійська мова, Антикорупційне виховання, Астрономія, Біологія, Вибір редакції, Виховання, Вища освіта, Всесвітня історія, Географія, Громадянська освіта, Дошкільна освіта, Екологія, Економіка, Етика,

Зарубіжна література, Захист України, Креслення, Математика, Методика та технологія, Мистецтво, Мови нацменшин, Музика, Образотворче мистецтво, Освіта дітей з ООП, Основи здоров'я, Позакласні заходи, Позашкільна освіта, Початкова школа, Правознавство, Природознавство, Профтехосвіта, Психологія, робота з батьками, Суспільствознавство, Технології, Українська література, Українська мова, Фахова передвища освіта, Фізика, Фізична культура, Форум педагогічних ідей, Хімія, Художня культура. Також можна обрати за класом та типом матеріалу. Ще тут є дві вкладки – «Нові» та «Найкращі».

ЗНО-онлайн (<https://zno.osvita.ua/>). Це сторінка із завданнями для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання та національного мультимедійного тесту для випускників шкіл. Тут також подано тренувальний тест та тести минулих років з української мови, української літератури, математики, історії України, географії, біології, фізики, хімії, а також з англійської, німецької, французької та іспанської мов.

Вступ.ОСВІТА.UA (<https://vstup.osvita.ua/>). Це пошуковий ресурс, який допомагає абітурієнтам ознайомитись з усіма наявними в Україні закладами освіти. Тут пропонується два види пошуку – за навчальним закладом і за спеціальністю. Перший – віднаходить усі наявні заклади освіти в обраному регіоні. Другий – допомагає знайти заклади освіти за 6-ма критеріями. Ми спробували ввести свої пошукові дані:

Ступінь освіти	Підстава вступу	Форма навчання	Регіон	Галузь знань	Спеціальність
Бакалавр	Після 11 класу (ПЗСО)	Денна	Вінницька область	Журналістика	Журналістика

Отримали такі результати пошуку за нашим запитом:

1) Освітня програма «Журналістика» факультету інформаційних і прикладних технологій Донецького національного університету імені Василя Стуса; середній бал ЗНО на бюджет у 2023 році: 163.87; середній бал ЗНО на контракт у 2023 році: 143.08; подано заяв – 144.

2) Освітня програма «Журналістика» факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського; середній бал ЗНО на бюджет у 2023 році: 131.00; середній бал ЗНО на контракт у 2023 році: 146.41; подано заяв – 258.

3) Освітня програма «Реклама і зв'язки з громадськістю»; факультет торгівлі, маркетингу та сфери обслуговування Вінницького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету; середній бал ЗНО на контракт у 2023 році: 137.29; подано заяв – 68.

Також до кожної освітньої програми подано гіперпосилання на конкурсні предмети та детальнішу інформацію, в котрій подано додаткові відомості про спеціальність за 2020, 2021, 2022, 2023 і 2024 роки, в тому числі вартість та терміни навчання, термін подачі заяв, статистика спеціальності та ін.

Форум.ОСВІТА.UA (<https://forum.osvita.ua/>). Це дискусійна платформа, що має зручний інтерфейс у вигляді таблиці з назвою питання, вказівкою на кількість відповідей, переглядів та датою останньої активності. Кожне таке питання є гіперпосиланням на сторінку з його обговоренням. Наприклад, питання про НМТ після другого курсу коледжу станом на 10 січня 2025 року має 8 відповідей, набрало 2,4 тис переглядів, остання активність – 21 годину тому.

Розвиток дитини (<https://childdevelop.com.ua/>). Цей ресурс є дуже цікавим і корисним для батьків, вчителів, вихователів і психологів, адже пропонує такі блоки: Практичні завдання (9500), Генератори завдань (20), Навчальні програми (67), Дипломи для дітей (50), Експерименти та творчість (420), Статті (1600). Наприклад, блок практичних завдань (<https://childdevelop.com.ua/worksheets/tag-detsad-sortpop/>) містить дуже багато різних шаблонів із творчими завданнями для дітей різного віку та з різних предметних категорій, котрі можна відфільтрувати за власним

запитом. Генератор завдань (<https://childdevelop.com.ua/generator/>) містить такі блоки: Знайди слова, Анаграма, Прописи, Прописи імені, Кросворд, Слова та картинки, Склади історію, Швидкочитання, Додавання, Віднімання, Множення, Ділення, Склад числа, Зв'язок арифметичних дій, Числова піраміда, Порівняй числа, Одиниці виміру, Розв'яжи рівняння.

Довідники (<https://osvita.ua/guides/>). Це також пошуковий ресурс, де відповідно до категорії можна ввести свій запит і знайти потрібні освітні установи. Серед категорій тут запропоновані такі: Заклади вищої освіти, Коледжі України, Приватні школи, Бізнес-школи та тренінгові компанії, Дитячі табори, Агенції з освіти за кордоном, Курси іноземних мов, Курси з підготовки до ЗНО, Обладнання для освіти, Англійська онлайн, Комп'ютерні курси, Професійні курси. Гіперпосиланнями у вигляді гербів та логотипів навчальних закладів представлено блок Провідні навчальні заклади та компанії (див. Додаток Д).

Новини (<https://osvita.ua/news/>). На цій сторінці подається актуальна інформація про важливі події та зміни у сфері освіти як в Україні, так і за її межами. Тут представлено такі рубрики: Новини вищої освіти, Новини середньої освіти, Новини освіти за кордоном, Новини вступної кампанії, Новини ЗНО, Погляди та блоги, Актуальні теми, Останні коментарі, Опитування, Реклама.

Серед останніх новин вищої освіти такі: про вимоги до мотиваційного листа при вступі до закладу вищої освіти, про створення конкурентної мережі вишів, зразки тестових завдань ЄВІ за 2024 рік, про вступні іспити вступників до коледжів та ін. Серед новин середньої освіти: про зобов'язання шкіл сприяти волонтерській діяльності учнів, про реєстрацію вчителів на сертифікацію, про субвенцію Уряду на обладнання класів НУШ, про результати бета-тестування застосунку «Мрія» тощо. З питань освіти за кордоном подано такі новини: стипендія від Китаю на річне навчання, стипендія підліткам на навчальну поїздку до Швейцарії, стипендія до американського вишу для магістрантів, як вступити на безкоштовне

навчання в Чехії і т.п. Новини вступної кампанії пропонують таку інформацію: вартість навчання на спеціальностях ІТ-галузі, про небюджетну конкурсну пропозицію в таке інше. Серед новин ЗНО такі: терміни реєстрації на НМТ, демоваріанти тестів з різних предметів, про класичне ЗНО в електронному форматі після війни тощо. Актуальні теми сьогодення представлені такою інформацією: про формування емоційного інтелекту учнів, про Альянс українських університетів, про студентське самоврядування, про діяльність освітнього омбудсмена та ін. Цікавим є блок Опитування, де запропоновано пройти опитування з таких питань: Чи має бути обов'язком школи заохочення учнів до волонтерства? Чи покращує рівневе оцінювання якості освіти в НУШ? Чи можливо регламентувати взаємодію батьків та вчителів?

Блоги (<https://osvita.ua/blogs/>). Тут розміщено авторські матеріали таких експертів, як експерт з питань освіти у Центральному офісі реформ Сергій Дятленко, Володимир Страшко, CEO Unicorn School, PhD in Economics, ментор та член Етичного комітету Міжнародної бізнес-спільноти Board Володимир Страшко, доктор педагогічних наук, професор Ігор Лікарчук, учитель-методист Нечаївської ЗОШ І-ІІІ ступенів ім. Ю.І. Яновського Кіровоградської області Григорій Громко, доктор психологічних наук, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з наукової роботи Інституту соціальної та політичної психології НАПН України Любов Найдьонова, менеджерка проєктів JA Ukraine Натлія Хлян, учителька англійської мови, журналістка Інна Фрідкіна та багато ін.

Середня освіта (<https://osvita.ua/school/>). Рубриками цього блоку є: Новини середньої освіти, Реформа середньої освіти, Сертифікація вчителів, Освітні технології, Навчальні програми, Методрекомендації 2024/25, ДПА 2025 року, Електронні підручники, Інклюзивна освіта, Рейтинг шкіл України, Завдання для учнів НУШ, Школи України, Українська література, Урок.ОСВІТА.UA, Консультації, Критерії оцінювання.

Фах. мол. бакалавр (<https://osvita.ua/mlbachelor/>) представлений чотирма рубриками: Новини, Дорожня карта вступника, Найчастіші запитання, Умови прийому.

ЗНО/НМТ (<https://osvita.ua/test/>). Тут у вигляді таблиці представлено такі рубрики: Новини ЗНО, Дорожня карта учасника, Завдання тестів ЗНО/НМТ, Програми ЗНО/НМТ, Підготовка до ЗНО/НМТ, Розрахунок бала ЗНО/НМТ, Результати ЗНО/НМТ, Центри оцінювання, Курси підготовки до ЗНО/НМТ, ЗНО онлайн.

Бакалавр (<https://osvita.ua/consultations/>). Тут подано інформацію, що стосується вступу на бакалавра: Новини, Найчастіші запитання, Умови вступу до вишів, Дорожня карта вступника, Розрахунок конкурсного бала, Спеціальності бакалавра, The School: спеціальності, Мотиваційні листи, Вартість навчання, Бакалаврське ЄФВВ.

Магістр (<https://osvita.ua/master/>). Щодо вступу на магістра, то тут також подано всю корисну інформацію: Новини, Тести ЄВІ/ЄФВВ, Дорожня карта вступника, Спеціальності магістра, Найчастіші запитання, Вартість навчання. Трохи нижче можна віднайти блок «Програми ЗНО в магістратуру» (<https://osvita.ua/master/master-zno/program/>), що також є важливою інформацією для абітурієнтів.

Вища (<https://osvita.ua/vnz/>). Інформація, що стосується вищої освіти в Україні на сайті «Освіта.ua» представлена такими рубриками: Новини вищої освіти, Рейтинги ЗВО, Реформа вищої освіти, Довідник ЗВО, Довідник коледжів, Вступ до аспірантури, ЄДКІ.

За кордоном (<https://osvita.ua/abroad/>). Інформація про освіту за кордоном має такі розділи: Новини освіти за кордоном, Вища освіта, Освітні агентства, Мова за кордоном, Середня освіта, Стажування та наука, Освітні програми, Консультації, Глосарій. Зокрема, Глосарій подає сучасну інформацію про Лігу Плюща (англ. The Ivy League), програму Master in international business (MIB), масові он-лайн-курси (МООС, Massive Open

Online Courses), Оксбрідж (англ. – Oxbridge), іспит Feststellungsprüfung, Кампус (англ. – campus) тощо.

Іноземні мови представлені блоками: Курси іноземних мов, Табори з вивченням мов, Новини, Все про вивчення мов, Технології вивчення мов, Розмовні клуби, Організації, Де і як вчити іноземну мову, Дистанційні курси, Вивчення польської мови, Актуальні теми.

Законодавство поділене на такі розділи: Закони, Дошкільна освіта, Середня освіта, Позашкільна освіта, Професійна освіта, Фахова передвища освіта, Вища освіта, Дистанційна освіта, Інше.

Профорієнтація має лише 3 розділи: Професії, Профорієнтація, The school: професії. У рубриці Професії подано перелік найрізноманітніших професій та їх детальний опис. Наприклад, Фахівець з факторингу (<https://osvita.ua/proforientation/profession/75211/>).

Профтехосвіта (<https://osvita.ua/prof-tech-osvita/>) розповідає про професії кваліфікованих робітників та можливості отримати таку освіту. Це одна з найменш наповнених сторінок сайту.

Онлайн-курси пропонують такі розділи: ІТ та програмування, Маркетинг та продажі, Бізнес та менеджмент, Дизайн, Англійська онлайн, Професійні курси онлайн, Підготовка до ЗНО, Онлайн-курси для дітей, Блог. ІТ та програмування у свою чергу пропонує такі курси: Fullstack, Frontend, QA (тестувальник), Java, JavaScript, Python, React, C+, UI/UX designer, Інформаційна безпека, SMM, Бізнес аналітик. Маркетинг та продажі пропонує курси: SEO, SMM, Копірайтинг, Таргетинг, Контекстна реклама, Продажі, Маркетинг. Бізнес та менеджмент пропонує Фінанси, Управління та HR і рекрутинг. Дизайн поділяється на 3d-max, Графічний дизайн, Дизайн інтер'єру, Ландшафтний дизайн.

Відкриті дані (<https://osvita.ua/news/data/>) – це публікації про основні освітні статистичні дані за різні навчальні роки, деперсоніфіковані дані учасників ЗНО/НМТ 2023 року з кожного навчального предмета за різні

роки, інформація про систему обліку, види інформації, яка зберігається розпорядником, звіти Державного підприємства «Інфоресурс» та ін.

LifeLongLearn (<https://osvita.ua/news/lifelonglearn/>) – це цікава сторінка, на котрій пропонуються різноманітні тести, корисні ресурси для вивчення окремих предметів, найрізноманітніші бесіди про саморозвиток, метод скрайбінгу та різні психологічні установки школярам, абітурієнтам, першокурсникам. Серед тестів тут можна знайти такі: чи знаєте ви Василя Стуса? Григорія Сковороду?; Різдво в літературі та кіно; як добре ви знаєте українські прислів'я та приказки?; як добре ви знаєте українські фразеологізми? та ін.

Отже, онлайнове ЗМІ «Освіта.ua» – це важливий інформаційний ресурс, що публікує найрізноманітніші новини у сфері освіти. Це можуть бути зміни в законодавстві, важливі урядові ініціативи, інформація про стипендії, конференції та інші події. Сайт містить багато довідкової інформації, наприклад, умови вступу до вишів, інформацію про освітні стандарти, тести та іспити (наприклад, ЗНО), що робить його важливим ресурсом для тих, хто планує свою освітню траєкторію. Сайт також надає корисні поради для батьків та учнів щодо навчання та розвитку, підготовки до іспитів, вибору кар'єри та багато іншого. Освіта.ua також інформує про можливості навчання за кордоном, включаючи стипендії, програми обміну та міжнародні наукові конференції, що є корисним для студентів та науковців, які цікавляться міжнародним досвідом.

Висновки до розділу. Аналіз освітніх медіаплатформ, таких як «Всеосвіта», «Освіторія Медіа» та «Освіта.ua», демонструє, як діджиталізація та медіатехнології трансформують українську систему освіти, роблячи її більш доступною, інтерактивною та ефективною. Платформа «Всеосвіта» відома своїми освітніми ресурсами та методичними розробками для вчителів. Ця платформа надає велику базу навчальних

програм та методичних матеріалів для вчителів, які допоможуть їм підготуватися до уроків. «Освіторія Медіа» як онлайн-медіа фокусується на новинах та актуальних темах в освіті: останні новини у сфері освіти, включаючи зміни в законодавстві, інноваційні освітні підходи та ініціативи; глибокі аналітичні статті, які досліджують важливі освітні тенденції та їхній вплив на навчання. «Освіта.ua» пропонує широкий спектр інформації з усіх галузей освіти: новини та матеріали, пов'язані з навчальними програмами, освітніми інноваціями та порадами для батьків; інформація про університетські програми, адміністративні нововведення та дослідження; огляди та поради щодо міжнародних освітніх можливостей, включаючи стипендії та програми обміну. Кожна з цих платформ робить значний внесок у розвиток освітнього сектору в Україні, пропонуючи ресурси, які допомагають підвищити якість освіти, підтримують професійний розвиток вчителів та надають студентам доступ до актуальних навчальних матеріалів.

ВИСНОВКИ

Дидактичний потенціал сучасних медіа сприяє інноваційному розвитку сфери освіти та виникненню нових педагогічних можливостей. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті передбачають використання програмних та мережевих ресурсів задля забезпечення гнучких, інтерактивних підходів у навчанні. Онлайнові медіа набувають своєї популярності в освітній сфері, що є особливо актуальним в кризових умовах. При цьому важливо формувати нові підходи до медіаосвіти, що допоможе правильно використовувати медійні ресурси в освітньому процесі. Медіадидактика розробляє нові принципи, форми та методи навчання учнів і студентів із залученням масмедіа, котрі надають ширші можливості та доступ до актуальних досліджень з різних галузей знань. Медіа-освітні платформи інтегрують медіатехнології в освітній процес та формують навички ефективного професійного зростання в умовах інформаційного суспільства.

Використання засобів масмедіа в освіті наразі тільки набуває свого розвитку, оскільки вчителі поступово адаптуються до нових умов та повільно переходять до трансформації педагогічних підходів і їх орієнтацію на медіа-інструменти. Поєднання традиційних методів навчання із новими медіадидактичними технологіями сприяє ефективному навчальному процесові та розширює можливості адаптації до різних навчальних потреб учнів. Медіатехнології спричиняють зміну ролі вчителя у процесі навчання, оновлення методів та форм викладання, пришвидшення темпів навчання, враховуючи інформаційні потреби учнів. Самоосвіта та професійний розвиток педагогів також мають більше можливостей завдяки медіаресурсам.

Національна освітня платформа «Всеосвіта» підтримується Міністерством освіти і науки України та занесена до Книги рекордів України 4 рази. На цій платформі подаються якісні новини про всі події, що

стосуються навчання, виховання, розвитку дітей, шкільної, позашкільної, вищої, фахової передвищої освіти, різних програм для учнів, педагогів та батьків. Усі матеріали можна коментувати та оцінювати. Публікації користувачів проходять модерацію та можуть перейти в розряд «Блоги». «Всеосвіта» – це також важлива платформа, що дає можливість вчителям проходити різні підвищення кваліфікації із видачою сертифікатів, брати участь у семінарах, вебінарах, конференціях, марафонах та інтенсивах, знаходити вже розроблені та самостійно додавати власні дидактичні матеріали з різних шкільних предметів, для розвитку і виховання дітей. Цей медіасайт також пропонує генератори завдань, вебквестів, віртуальних екскурсій, QR-кодів, конструктор курсів, що допомагає вчителям урізноманітнювати уроки та використовувати інтерактивні технології.

«Освіторія Медіа» є проєктом громадської спільки «Освіторія» та спрямована здебільшого на висвітлення новин про освіту з різних ракурсів. Інформацію в цьому онлайн-ЗМІ поділено за спрямуванням для батьків та вчителів, а також можна читати публікації без будь-якого поділу. Всі найновіші події у сфері освіти, виховання, розвитку дітей, про школи, заклади вищої освіти, освітні проєкти, нові ресурси, культурні заходи та інше можна знайти на платформі «Освіторія Медіа». Цікавим проєктом став «Освіторія.Медіа award 2024». Це призові нагороди «Освіторії» в різних номінаціях тих громадських ініціатив, котрі здійснили значний внесок у розвиток освіти під час російсько-української війни.

Інтернет-медіа «Освіта.ua» також пропонує найрізноманітнішу інформацію та багато ресурсів для вчителів, вихователів, учнів та батьків. На платформі користувачі можуть додати свої матеріали, а також завантажити вже готові розробки уроків з усіх можливих шкільних предметів, методичні розробки на різні теми, розробки цікавих проєктів та заходів для дітей різного віку, презентації тощо. Для майбутніх випускників шкіл запропоновано завдання для підготовки до ЗНО/НМТ, пробні тести та тести минулих років, котрі можна пройти на цьому сайті. Для абітурієнтів

представлено пошуковий ресурс закладів вищої освіти за регіонами, спеціальностями, галузями знань, ступенями освіти, формами навчання тощо. Розвиткові дітей тут присвячено окрему увагу, адже пропонуються готові практичні завдання, генератори різноманітних завдань, навчальні програми, статті та ін. Зручною є довідкова платформа, котра дозволяє за власним запитом знайти заклади вищої освіти, коледжі, приватні школи, дитячі табори, різні курси тощо. У розділі «Блоги» публікуються статті педагогічних працівників, науковців, різних спеціалістів в освітній сфері. Окрім того, на онлайн-медіа «Освіта.ua» можна ознайомитися з рейтингами шкіл, університетів, інформацією про правила вступу, вартість навчання, освітні реформи та багато іншого.

Отже, інформація на освітні теми в українських онлайн-медіа представлена дуже широко та якісно. Платформи «Всеосвіта» та «Освіта.ua» пропонують також різні освітні ресурси та матеріали для вчителів, методистів, вихователів, учнів та батьків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Александрова Е. Віртуальна екскурсія як одна з ефективних форм організації навчального процесу. *Історія України*. 2010. № 10. С. 22-24.
2. Балабанова К. Модель психологічної готовності педагога вищої школи до використання медіа. *Міжнародні челпанівські психолого-педагогічні читання*. 2016. Т. 17. С. 31-39.
3. Бардус Н. Створення веб-квестів на освітній платформі Всеосвіта для дистанційного навчання з біології. *Імерсивні технології в освіті: збірник матеріалів II Науково-практичної конференції з міжнародною участю*. / упоряд.: С.Г. Литвинова, Н.В. Сороко, О.П. Пінчук. Київ : ІЦО НАПН України, 2022. С. 189-195.
4. Братаніч Б. Буттєвий вимір медіа-освітнього простору. *Грані*. 2014. № 9 (113), вересень. С. 23-26.
5. Вознесенська О. Кінотерапія як форма медіаосвіти. *Детектор Медіа*. 2011. URL : <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/10584/2011-01-14-kinoterapiya-yak-forma-mediaosvity/>. (дата звернення: 23.01.2025).
6. Всеосвіта. Національна освітня платформа. URL : <https://vseosvita.ua/>. (дата звернення: 25.01.2025).
7. Гаріна С. Медіа та освітні технології: пошук шляхів конвергенції через аналіз змісту понять. *Вісник Національного університету оборони України*. 2014. Вип. 2. С. 37-42.
8. Гаріна С. Типологія медіатекстів: проекція на освітні ресурси та технології. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Педагогіка, психологія, філософія*. 2014. Вип. 199(2). С. 65-71.
9. Горіна Ж. Освітні тренди й комунікативно-візуальне середовище нових медіа. *Стратегічні напрями розвитку сучасної української*

лінгводидактики: монографія / за ред. Е.Палихати, О.Петришиної. Тернопіль : Підручники і посібники, 2021. С. 77-86.

10. Городенко Л., Катеринич П. Результати всеукраїнського опитування вчителів щодо функціонування спеціалізованих ЗМІ освітньої тематики в Україні. *Наукові записки Інституту журналістики : науковий журнал / голов. Ред. Володимир Різун; Навчально-науковий інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка*. 2022. Т. 1 (80). С. 45-53.
11. Дем'яненко О. Формування інтермедіального мислення студентів-майбутніх філологів: теорія та освітні стратегії. *Science Review*. 2018. № 3(10). Т. 6. С. 42-46.
12. Дряпіка В. Теорія і практика формування ціннісних орієнтацій педагога-музиканта : навчальний посібник. Київ – Кіровоград, Ужгород: Ліра, 2000. 228 с.
13. Збрицька Т., Табанова А. Актуальність використання інструментів соціальних мереж в освітньому процесі. *Вісник соціально-економічних досліджень: зб. Наук. праць; за ред.: М.І. Звєрякова (голов. Ред.) та ін.* Одеса: Одеський національний економічний університет. 2018. № 3 (67). С. 117-130.
14. Іванюк І. Міжнародні освітні он-лайн проекти, спрямовані на формування полікультурної компетентності учнів. *Інформаційний бюлетень*. 2017. №2. С. 1-8.
15. Катеринич П. Освітня журналістика в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Slovak international scientific journal*. 2018. №15. VOL.2. С. 35-37.
16. Колеснікова І. Використання медіа-освітніх ресурсів у професійній діяльності педагога. *Сучасні тенденції і пріоритети компетентнісного підходу в підготовці майбутніх фахівців дошкільної та початкової освіти : збірник науково-методичних праць / за заг.*

- редакцією В. Є. Литнєва, Н. Є. Колесник, Т. В. Завязун. Житомир : «Полісся», 2016. У 3-х ч. Ч. II. С. 20-24.
17. Комар І. Сучасні онлайн-сервіси у підготовці фахівця соціальної сфери. *Модернізація освітнього середовища: проблеми та перспективи в контексті євроінтеграції: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (Івано-Франківськ, 19-20 травня 2022 р.)* / упор. Т. Качак. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. С. 193-197.
 18. Концепція впровадження медіа-освіти в Україні. URL : http://www.ispp.org.ua/news_44.htm. (дата звернення: 23.01.2025).
 19. Кух О., Кух А. Медіа освіта і підготовка вчителів фізики. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки*. 2013. Вип. 109. С. 193-195.
 20. Лещук Г. Вплив засобів масової інформації на процес соціалізації підлітків. *Молодь і ринок*. 2014. №3 (110). С. 76-81.
 21. Малицька І. Віртуальні спільноти як інноваційні освітні середовища в системах освіти зарубіжних країн. *Інформаційні технології в освіті*. 2013. № 15. С. 276-283.
 22. Мироненко А. Психологічний аналіз медіа продуктів як медіадидактична технологія. *Матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Медіаосвіта – пріоритетний напрям в освіті XXI століття: проблеми, досягнення і перспективи» (м. Харків, 25 – 27 жовтня 2013 року)* / За заг. ред. Канд. пед. наук Л.Д. Покроєвої. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2013. С. 257-260.
 23. Нужна С. QR-коди як один з елементів інформатизації процесу навчання. *Аграрна наука XXI століття: реалії та перспективи : тези доп. Наук.-практ. Конф. (Дніпро, 23-25 берез. 2021 р.)* / МОН України;

- ДДАЕУ, ННІЕ. Дніпро : Друк. «Стандарт» (ПП Бойко В.В.), 2021. С. 43-45.
24. Онкович Г. Теорії медіаосвіти. *Масова комунікація: історія, сьогодення, перспективи: науково-практичний журнал / відп. Ред. С.І. Кравченко; упоряд. М.А. Рожило.* Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2012. № 1 (1). С. 29-33.
 25. Освіторія Медіа. Про нас. URL : <https://osvitoria.media/informatsiya-dlya-reklamodavtsiv/>. (дата звернення: 11.01.2025).
 26. Піндера П. Медіа і мультимедіа в освіті. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць / редкол.: І.А. Зязюн (голова) та ін.* Київ–Вінниця: ДОВ Вінниця, 2004. С. 263-266.
 27. Піщанська В. Освітні функції медіа в просторі культури ХХІ століття. *Новітні дослідження культури і мистецтва: пошуки, проблеми, перспективи : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 18 травня 2023 р.).* Київ : НАКККиМ, 2023. С. 258-260.
 28. Подліняєва О. Особливості використання сучасних медіа в освіті: віртуальна екскурсія. *Фізико-математична освіта.* 2016. Вип. 4. С. 100-104.
 29. Подолякіна О. Освіта в реаліях медіа-простору: філософське осмислення перспектив. *Освітній дискурс: збірник наукових праць.* 2020. №29(12). С. 15-24.
 30. Поясок Т. Інтеграція медіа в освітній процес: проблеми і перспективи. *Педагогічний процес: теорія і практика.* 2014. Вип. 1. С. 69-73.
 31. Родінова Н. Роль медіа у освіті та соціальній згуртованості. *The 3rd International scientific and practical conference «Technologies in*

- education in schools and universities» (January 23 – 26, 2024). Athens, Greece: International Science Group, 2024. С. 282-284.*
32. Савчук О. Висвітлення прав дитини освітніми онлайн-медіа (на прикладі матеріалів «Всеосвіти», «Освіторії», «Освіти.ua», 2020-2021 рр.). *Людина в українському суспільстві в системі цінностей прав людини: сучасний вимір медіадіяльності : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 14 травня 2021 р.)*. Київ: Інститут журналістики, 2021. С. 133-137.
 33. Сащук Т. Трансформація інтернет-комунікації: роль соціальних мереж. *Актуальні проблеми медіа простору: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 09 квітня 2020р.)*. Київ : Інститут журналістики, 2020. С. 90-95.
 34. Слюсаревський М., Найдьонова Л. Медіа-освіта: українська перспектива. *Рідна школа*. 2010. № 9. С. 57-58.
 35. Толмачева І. Роль медіа-засобів у формуванні медіа-компетентності майбутніх учителів початкової школи. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : Педагогічні науки*. 2019. №1 (324) березень. Ч. 2. С. 276-286.
 36. Туманов О. Статистичний аналіз використання соціальних медіа в освіті та навчанні. *Агросвіт*. 2020. № 5. С.75-80.
 37. Харламова О. М. Медіа-технології як мотивація студентів до навчання. *Підвищення рейтингу вищого навчального закладу : науково-методична складова : тези наук.-метод. Конф. Кафедр академії (4-5 грудня 2013 р.)*. Харків : УкрДАЗТ, 2013. С. 27-29.
 38. Цепкало Т. Організація навчання майбутніх журналістів у кризових умовах. *Професійне та емоційне вигоряння учасників освітнього процесу під час кризових і трансформаційних процесів: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 1 січня – 11 лютого 2024 року*. Львів – Торунь: Liha-Pres, 2024. С. 147-149.

39. Шелупахіна К. Інтерактивні методики та медіа-освітні елементи в професійній підготовці студентів творчих спеціальностей в університеті. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2018. №5 (319). С. 99-104.
40. Шелупахіна К., Шелупахіна Т. Інтерактивні методики та медіа-освітні елементи в художньо-естетичній підготовці студентів творчих спеціальностей в університеті. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2014. №3(62). С. 183-190.
41. Шишкіна М. Тенденції розвитку та використання інформаційних технологій у контексті формування освітнього середовища. *Засоби і технології єдиного інформаційного освітнього простору: зб. Наук. праць за ред. В.Ю. Бикова, Ю.О. Жука: Інститут засобів навчання АПН України*. Київ : Атака, 2004. С. 81-88.
42. Шомко А. Ефективність використання медіа освітніх технологій у формуванні комунікативної компетентності учнів. URL : <http://eprints.zu.edu.ua/21323/1/%D0%A8%D0%BE%D0%BC%D0%BA%D0%BE.pdf>. (дата звернення: 23.01.2025).
43. Potter W. Media Literacy. Thousand Oaks – London: Sage Publication, 2001. 423 p.
44. SimilarWeb. Website Traffic. URL : <https://www.similarweb.com/>. (дата звернення: 11.01.2025).

ДОДАТКИ

Додаток А

**Атестат відповідності від системи технічного захисту інформації
електронної освітньої інформаційної системи «ВСЕОСВІТА»**

СИСТЕМА ТЕХНІЧНОГО ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ АТЕСТАТ ВІДПОВІДНОСТІ	
Зареєстровано в Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України 16.11.2023 р. за № 719В	
Дійсний до кінця воєнного стану в Україні	
Товариство з обмеженою відповідальністю «НВП «СМАРТ СОЛЮШЕНС» (найменування державного органу / організації / підприємства / установи, яким видано Атестат)	
засвідчує, що комплексна система захисту інформації	
інформаційно-комунікаційної системи	
Електронна освітня інформаційна система «ВСЕОСВІТА»	
(найменування ІКС)	
що належить	ТОВ «ВСЕОСВІТА» (найменування державного органу (організації, підприємства, установи) - 04080, м. Київ, вул. Кирилівська, буд. 82, офіс 256 код ЄДРПОУ 41526967, власника (розпорядника) ІТС, код ЄДРПОУ, місцезнаходження)
забезпечує захист інформації відповідно до вимог нормативних документів із технічного захисту інформації.	
Експертний висновок на 89 аркушах додається до цього Атестата та є його невід'ємною частиною.	
Вимоги до умов експлуатації об'єкта експертизи визначено у відповідному розділі Експертного висновку.	
Директор комерційний ТОВ «НВП «СМАРТ СОЛЮШЕНС» керівник організатора експертизи	Дар'я АНТОНЕНКО ініціали, прізвище

Форма реєстрації на сайті освітньої платформи «ВСЕОСВІТА»

Вхід

Реєстрація

 Увійти через Facebook

 Увійти через Google

Е-mail або Номер телефону:

Пароль

[Відновити пароль?](#)

Увійти

Сторінка онлайн-медіа «Освіта.уа» з рекламними повідомленнями

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ
ВСТУП 2025: ПОПЕРЕДНЄ ЗАРАХУВАННЯ!

Урок.ОСВІТА.UA | ЗНО-ОНЛАЙН | Вступ.ОСВІТА.UA | Форум.ОСВІТА.UA | Розвиток дитини | Довідники

ОСВІТА.UA | Новини | Блоги | Середня освіта | Фах. мол. бакалавр | ЗНО/НМТ | Бакалавр | Магістр | Вища | За кордоном | Законодавство

НОВИНИ → **ГОЛОВНЕ**

Абітурієнти зможуть розказати про досвід волонтерства при вступі до вишів
До мотиваційного листа вступники зможуть додати інформацію про досягнення у волонтерській діяльності
08.01.2025 | [Бакалавр](#)

ФІНАНСОВИЙ КОЛЕДЖ ЗНЕСУ ТА АНАЛІТИКИ
Детальніше

- Фінанси, банківська справа та страхування
- Бізнес-статистика та аналітика
- Підприємництво та торгівля

МОЖЛИВІСТЬ НАВЧАННЯ ЗА КОРДОНОМ
ВСТУП БЕЗ НМТ

БЕЗКОШТОВНІ ПІДГОТОВЧІ КУРСИ ДО ВСТУПУ
(063) 258-63-27
(095) 753 67 34

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ
ВСТУП 2025: ПОПЕРЕДНЄ ЗАРАХУВАННЯ!

Урок.ОСВІТА.UA | ЗНО-ОНЛАЙН | Вступ.ОСВІТА.UA | Форум.ОСВІТА.UA | Розвиток дитини | Довідники

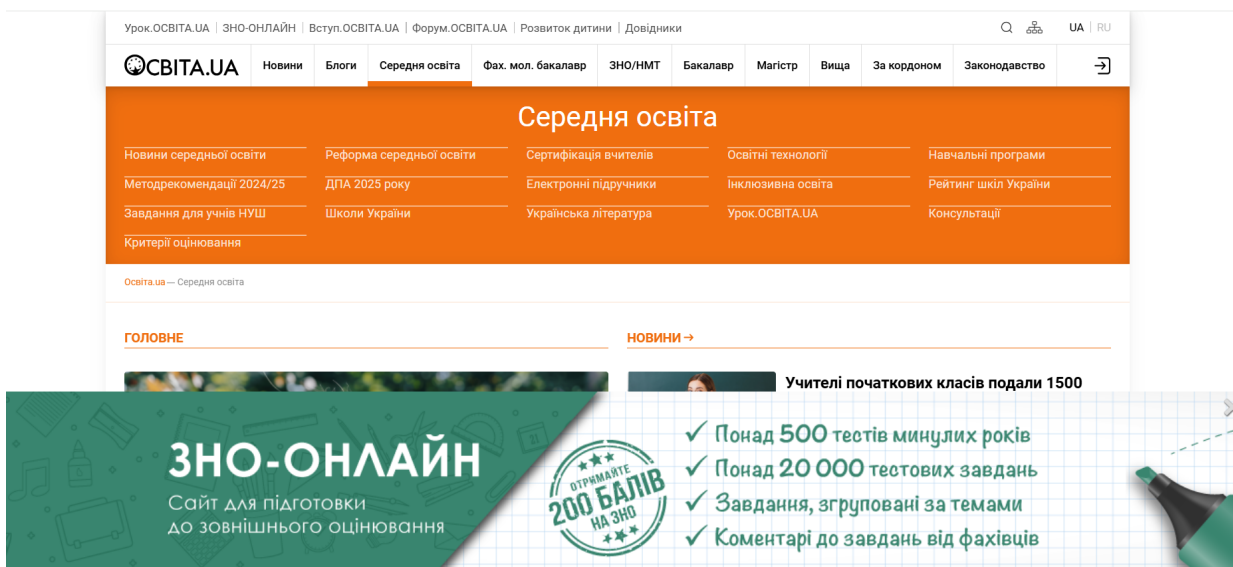
ОСВІТА.UA | Новини | Блоги | Середня освіта | Фах. мол. бакалавр | ЗНО/НМТ | Бакалавр | Магістр | Вища | За кордоном | Законодавство

Новини освіти в Україні

Освіта.ua — Новини

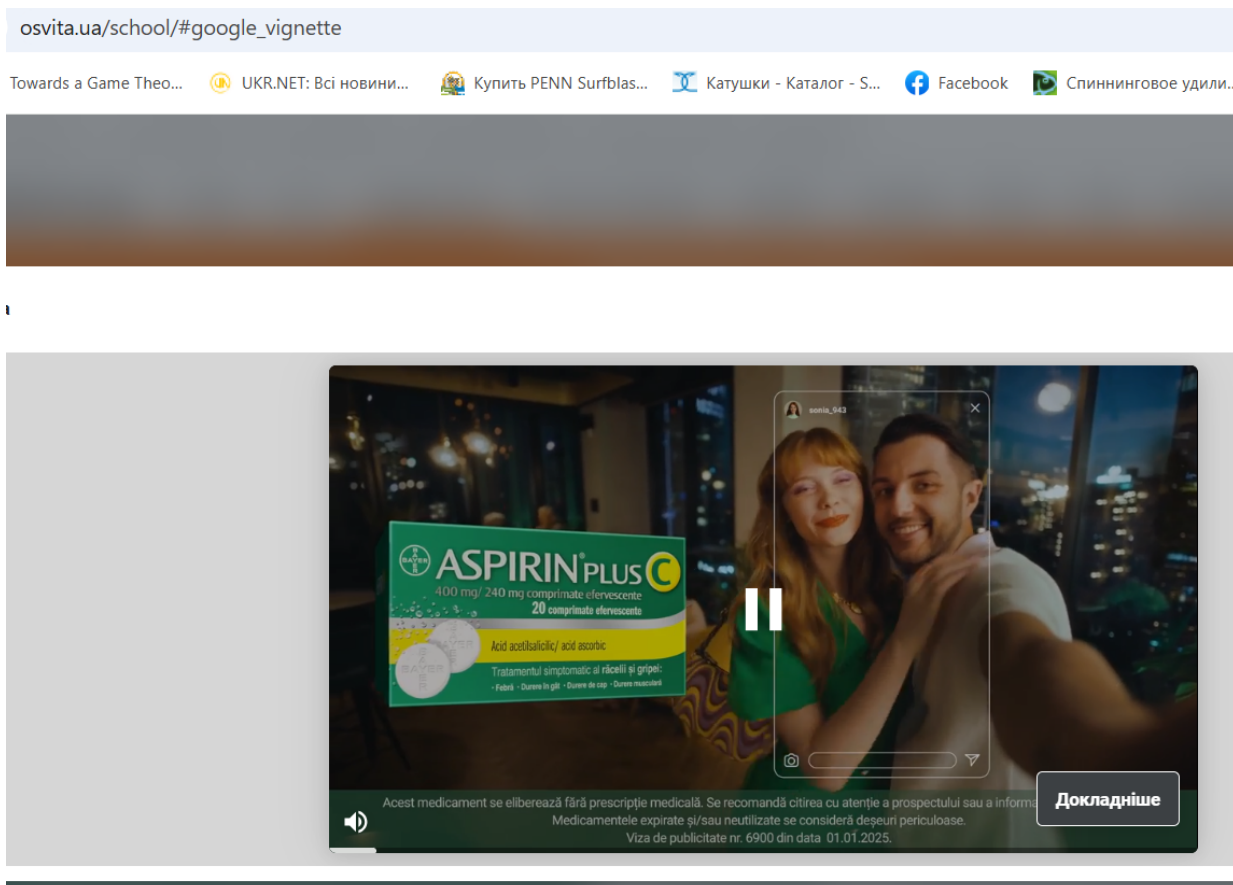
НОВИНИ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Завдання для дітей від 3-х до 11-ти років
БЕЗ ГАДЖЕТА

Додаток Г

Рекламні вікна на сайті «Освіта.ua»

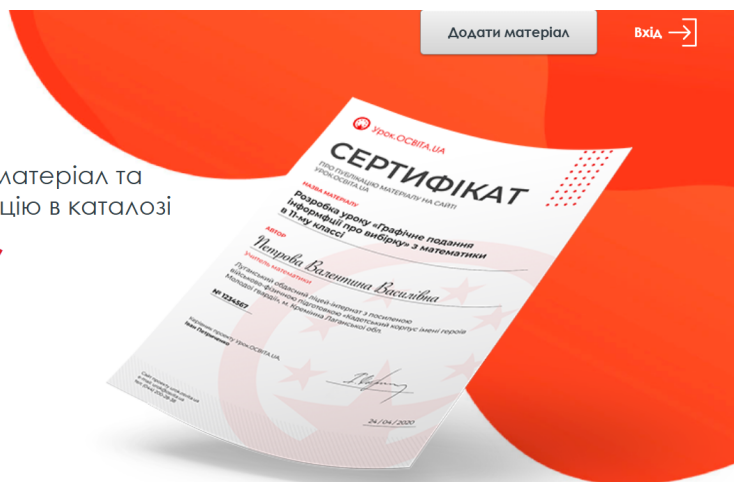

Пропозиція публікації власної розробки уроку на сайті «Освіта.ua»

Урок.ОСВІТА.UA

Завантажте безкоштовно власний матеріал та отримайте сертифікат про публікацію в каталозі
«Відкритий урок: розробки, технології, досвід»
 та на сайті Освіта.ua.

Додати матеріал

Блок «Довідники» на сайті «Освіта.ua»

ПРОВІДНІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ ТА КОМПАНІЇ

